

Com afecta electoralment el fet de governar en coalició a Espanya?

Estudi dels casos autonòmics compresos entre 1980 i 2020.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat de Dret

Alumne: Ignasi Paris Molné

NIUB: 20079345

Data d'entrega: 7 de juny de 2021

Tutor: Josep Maria Reniu i Vilamala

Departament: Ciència Política, Dret Constitucional i Filosofia del Dret

Treball de Fi de Grau 2020/2021

Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració

Índex

1. INTRODUCCIÓ	3
2. TEORIA.....	5
3. HIPÒTESIS.....	6
4. METODOLOGIA.....	7
5. TENDÈNCIES HISTÒRIQUES A L'HORA DE FORMAR GOVERN A LES COMUNITATS AUTÒNOMES ESPANYOLES.....	8
6. CONSEQÜÈNCIES DE SER UN PARTIT D'ÀMBIT ESTATAL.....	13
6.1 MODEL GENERAL	14
6.2 MODELS PARTICULARS.....	19
6.3 GOVERNAR DE MANERA SIMULTÀNIA	23
7. EL PARTIT PERJUDICAT, EL PARTIT PETIT	27
7.1 RESULTATS MILLORS O IDÈNTICS.....	28
7.2 RESULTATS DESFAVORABLES	29
7.3 EL CAS DE CANTÀBRIA	29
7.4 OBSERVACIONS	30
8. LA IMPORTÀNCIA DE LA PRIMERA LEGISLATURA.....	31
9. CONCLUSIONS	34
10. BIBLIOGRAFIA	37
11. WEBGRAFIA	38
12. TAULES	38
13. GRÀFIQUES.....	39
14. IL·LUSTRACIONS	39
15. IMATGES	39
16. ANNEXOS.....	40
16.1 Base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició.....	40
16.2 Base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició amb la variació electoral de cada legislatura (modificada).....	43

1. Introducció

El present Treball de fi de Grau troba la seva motivació en la necessitat d'investigar sobre aquest fenomen que s'ha tornat tant habitual a nivell estatal com és el fet de governar en coalició. Aquesta perspectiva governamental s'ha tornat especialment freqüent en els últims anys a nivell autonòmic a quasi bé la totalitat del territori, esdevenint d'alguna manera, el baluard del principi de pluralisme polític previst a l'art. 6 de la Constitució Espanyola atesa la realitat parlamentària que trobem avui en dia a la gran majoria dels parlaments autonòmics així com a l'homònim estatal. Busca entendre com afecta el fet de governar compartint el poder entre dues o més propostes polítiques tant a nivell de resultats interns, és a dir, moviments dins de la pròpia coalició, com a nivell extern, veient els resultats electorals al llarg de les diverses legislatures en les quals ha existit un govern de coalició.

El treball consta de tres parts principals: En primer lloc, es desenvolupa una petita introducció del que ha representat històricament governar en coalició a nivell autonòmic a Espanya, mostrant les dades generals de cada una de les comunitats autònomes pel que fa al percentatge de cada un dels cinc tipus diferents de govern que es contemplen; partit únic majoritari; partit únic minoritari; coalició majoritària; coalició minoritària i coalició sobredimensionada. En segon lloc trobem el gruix de la investigació del treball, en aquesta ocasió es divideix en tres apartats diferenciats els quals busquen resoldre cada un una de les tres hipòtesis presentades anteriorment.

El primer apartat d'aquesta segona part serveix per fer una separació de les autonomies entre aquelles que principalment tenen governs de partit únic presidits per un partit d'àmbit estatal, les autonomies que solen formar governs de coalició presidits per PSOE o PP amb el suport necessari d'un o més PANE's i en últim lloc aquelles autonomies que s'anomenen "de Model Particular" les quals solen formar governs presidits per PANE's. En aquest mateix apartat també es fa referència a la implicació d'ostentar la titularitat del govern de la nació a l'hora de formar govern a nivell autonòmic.

El segon apartat fa referència partit minoritari de govern i com evoluciona aquest conforme van passant les legislatures. Es busca fer un anàlisi en el qual es pugui diferenciar un patró que permeti trobar una relació de causalitat tant per poder afirmar com per poder desmentir la hipòtesi.

El tercer apartat d'aquest segon punt estudia l'efecte de la primera legislatura i com aquesta afecta sobre els governs de coalició a nivell de les disset autonomies espanyoles. S'estudia des del punt de vista de les legislatures posteriors, això implica, per tant, que es busquen patrons de millora o empitjorament del rendiment dels socis pel que fa a les eleccions posteriors a aquesta primera legislatura.

El tercer i últim punt consta de les conclusions a les quals arriba el treball després d'haver analitzat amb deteniment les dades sorgides dels apartats anteriors.

El món dels governs de coalició és divers i específic de cada regió, podem obtenir visions molt diferents depenent de la comunitat autònoma que analitzem; trobarem resultats completament diferents a Catalunya i a Extremadura. És prou interessant intentar esbrinar perquè. A priori sembla no tenir una relació directa i única amb el sistema polític de les autonomies, sinó que més aviat sembla la conseqüència inevitable dels cicles econòmics i les tradicions polítiques i socials. Amb aquest treball es busca revisar un factor essencial per a la supervivència d'aquest fenomen com és la relació entre els governs de coalició i els resultats electorals. Es busca veure si més enllà de ser una conseqüència dels resultats emanats de les eleccions també en poden ser la causa, i veure si en qualsevol cas existeix o no una relació de causalitat ferma.

2. Teoria

El món dels governs de coalició ha intensificat la seva activitat en els últims anys, és per això que no és d'estranyar que cada cop es puguin trobar més articles periodístics o acadèmics que facin referència a aquest fenomen. Sembla ser que existeix una part del sector acadèmic i mediàtic en aquest país que considera que el fet de governar en coalició planteja per als partits que formen govern un perjudici irreversible a l'hora de presentar-se de nou davant els electors. Considero que aquesta concepció generalitzada prové del resultat de la percepció de diverses variables, tant d'observables com de no-observables, des dels resultats electorals com a tal fins la visió dels votants de l'estabilitat del propi govern. Amb aquest treball busco demostrar que aquesta teoria, consistent en afirmar que *governar en coalició a nivell autonòmic a Espanya perjudica electoralment* als partits que formen la coalició, és falsa, i que, per tant, governar en coalició no presenta una relació de causalitat clara, directa i decisiva amb el fet d'obtenir pitjors resultats electorals als següents comicis.

3. Hipòtesis

Per tal de desenvolupar la teoria que s'ha plantejat en el punt anterior, al llarg del treball es plantejaran les següents hipòtesis amb la finalitat de donar resposta a les qüestions que es plantegen.

1. En primer lloc, aquest treball vol estudiarà la percepció de que (primera hipòtesi) *El partit d'àmbit estatal sempre serà el menys perjudicat a nivell electoral.* Això deriva de la concepció generalitzada en tants documents referents a la matèria sobre la qual s'investigarà en la que s'afirma que el partit de naturalesa estatal, no només té una major facilitat per aconseguir uns millors resultats que el seu soci de govern, sinó que sempre serà el que en sortirà electoralment més beneficiat o menys perjudicat en el cas que els resultats els siguin adversos.
2. La següent hipòtesi que presenta aquest treball fa referència a un factor molt discutit en el món de l'estudi dels governs de coalició: això és, que (Segona hipòtesi) *El perjudici electoral de governar en coalició sempre cau en el partit minoritari.* Amb l'estudi d'aquesta visió es vol interpretar mitjançant les dades aportades durant el treball si realment existeix o no un patró que afirmi que en la totalitat dels casos treballats existeix una tendència com l'exposada en aquesta segona hipòtesi.
3. Per acabar, es farà referència a quelcom que s'ha considerat un factor que no deixa de ser rellevant per a obtenir conclusions que permetin establir una certa causalitat. Estem parlant, en aquest cas, de la concepció que (Tercera hipòtesi) *Governar en coalició té un efecte especialment positiu a la primera legislatura i després es va desfent.* Amb l'estudi d'aquesta tercera hipòtesi el que es busca és veure si existeix un patró de millora o d'empitjorament de resultats al llarg de la vida d'un mateix govern de coalició.

4. Metodologia

La metodologia emprada en aquest treball es basa en l'anàlisi de dades oficials de l'Observatori de Govern de Coalició així com en la interpretació de les mateixes seguint la literatura de diversos autors i professors experts en el fenomen dels governs de coalició.

Els diversos apartats basen la seva estructura en la confecció de taules i gràfics que s'han elaborat utilitzant les dades que s'adjunten a l'annex. Mitjançant l'explicació d'aquestes taules es brinda cada un dels quatre apartats i set sub-apartats dels quals consta el present document.

Cada una de les taules té una interpretació diferent adaptada a les necessitats de l'apartat al que serveix de suport. A més de l'explicitació en alguns casos de les característiques de les taules, les mateixes consten explicades al document ja sigui al propi cos del text o a peu de pàgina.

El treball fixa la seva direcció en trobar relacions de causalitat que responguin a les hipòtesis presentades en l'apartat anterior. Aquestes relacions de causalitat, si és que hi són, es justifiquen amb l'elaboració de patrons en les taules presentades que es poden falsar mitjançant la comprovació empírica dels mateixos. En qualsevol cas, s'ha intentat eliminar del treball tota conclusió que pugui contenir qualsevol tipus de vici de caràcter analític com són les relacions de doble causalitat, els problemes d'endogeneïtat o les comparacions entre subjectes amb diferents característiques bàsiques.

Les conclusions a les quals s'arriba seguint el que s'extreu de les dades són corroborades amb els articles, llibres i doctrina en general que s'aporta al llarg del treball.

Modificacions realitzades a la base de dades de l'OGC:

- Addició de les dades en matèria d'escons pel que fa a cada legislatura.
- Eliminació de dades no essencials per a l'anàlisi.

5. Tendències històriques a l'hora de formar govern a les comunitats autònomes espanyoles

Per a poder procedir en l'anàlisi de l'efecte electoral de governar en coalició és important tenir una imatge clara del que tradicionalment ha sigut la tònica general a l'hora de formar govern a les diverses Comunitats Autònomes.

Abans de començar, però, és imprescindible delimitar quins són els requisits a l'hora d'analitzar els diversos governs de coalició que han existit entre els anys 1980 i 2020. Per a seguir un criteri àmpliament acceptat i utilitzat a nivell acadèmic, farem servir la identificació dels governs que proporciona Kaare Strom (1990) en la qual identifica com a condicions *sine qua non* les següents: celebració d'eleccions parlamentaries, canvi de president de l'executiu, quan s'hagi produït un canvi en la composició d'un o més partits de govern i quan es modifica la possessió de les parcel·les de poder entre els socis de govern.

En la majoria dels casos, les primeres eleccions autonòmiques es van produir l'any 1983, de fet, com a excepcions només existeixen els casos de Catalunya (1980 amb victòria de CiU), País Basc (1980 amb victòria del PNV), Galícia (1981 amb victòria del PP) i Andalusia (1982 amb victòria del PSOE). Aquesta tònica general de celebrar els comicis electorals l'any 1983 va proporcionar a les autonomies la possibilitat aclimatar-se al nou sistema polític provinent de la transició.

A l'hora d'analitzar els resultats electorals de la decisió de governar en coalició cal tenir una imatge clara de les disset autonomies per separat, ja que la pluralitat política no és quelcom igual de present als diversos territoris de l'estat espanyol.

Cal analitzar de manera meticulosa la predisposició i la freqüència amb la qual cada autonomia ha tolerat els governs de coalició, ja sigui per voluntat, és a dir, la cultura política de la societat ha sigut favorable als governs de coalició, perquè ha existit un gran nombre de partits amb representació dins el parlament autonòmic i això ha obligat a pactar abans o després de les eleccions o perquè s'ha preferit governar en solitari, fins i tot, en alguns casos, en minoria.

“En algunas sociedades a menudo se considera, no solo por parte de los electores sino también por parte de los militantes de los partidos políticos, que una

coalición de gobierno conlleva una especie de ‘chantaje’ entre partidos políticos y no tanto un espíritu de colaboración – necesario para dar mayor estabilidad al sistema político – en tareas de gobierno. En estas sociedades a veces también se interpreta la negociación de un gobierno de coalición como un engaño al votante y una renuncia injustificable a unos valores políticos, ya que la negociación de una acción de gobierno casi siempre implica cierta flexibilidad en la defensa de determinadas políticas.’’ (Matas, 2015: 93 - 94)

En aquesta primera taula es mostra el total de governs que hi ha hagut a cada comunitat autònoma de manera percentual, on podem observar que el model de partit únic ha predominat històricament en detriment del model coalicional. Cal remarcar, però, que existeixen territoris en els quals els governs de coalició han sigut els preferits per part de la societat. Podem veure en aquesta taula els exemples de Catalunya, les Illes Canàries o el País Basc. Més endavant es farà una presentació gràfica d'aquest fenomen.

Taula 1: Total de governs autonòmics de partit únic i de coalició 1980 – 2020

CCAA	PU	GC	NTGov
Andalusia	64,28%	35,72%	14
Aragó	38,46%	61,54%	14
Astúries	84,61%	15,39%	13
Cantàbria	46,67%	53,33%	15
Castella i Lleó	84,71%	15,38%	13
Castella la Manxa	91,66%	8,34%	12
Catalunya	6,67%	93,33%	15
Comunitat Valenciana	75,00%	25,00%	12
Extremadura	100,00%	0,00%	10
Galícia	66,66%	33,34%	15
Illes Balears	50,00%	50,00%	14
Illes Canàries	25,00%	75,00%	16
La Rioja	72,72%	27,28%	11
Madrid	91,66%	8,34%	12
Múrcia	91,66%	8,34%	12
Navarra	53,84%	46,14%	13
País Basc	29,41%	70,59%	17

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició

A continuació, la segona taula té en

compte tots els governs que han existit; això implica que a més a més de mostrar els governs sorgits estrictament de les eleccions, també il·lustra els governs emanats de ruptures de coalicions així com canvis en la presidència motivats per situacions sobrevingudes i tots aquells motius previstos per Kaare Strom que hem anomenat al principi d'aquest apartat.

En aquesta taula, de forma desglossada, podem veure el següent:

Taula 2: Total de governs autonòmics desglossat 1980 – 2020

CCAA	PU (majoria)	PU (minoria)	GC (majoria)	GC (minoria)	GC (sobredim)
Andalusia	7 (50,00%)	2 (14,28%)	4 (28,57%)	1 (7,14%)	-
Aragó	-	5 (38,46%)	6 (46,15%)	3 (23,07%)	-
Astúries	2 (15,38%)	9 (69,23%)	2 (15,38%)	-	-
Cantàbria	4 (26,67%)	3 (20,00%)	7 (46,67%)	1 (6,67%)	-
Castella i Lleó	8 (61,64%)	3 (23,07%)	2 (15,38%)	-	-
Castella la Manxa	10 (83,33%)	1 (8,33%)	1 (8,33%)	-	-
Catalunya	-	1 (6,67%)	6 (40,00%)	7 (46,66%)	1 (6,67%)
Comunitat Valenciana	8 (66,67%)	1 (8,33%)	2 (16,67%)	1 (8,33%)	-
Extremadura	7 (70,00%)	3 (30,00%)	-	-	-
Galícia	8 (53,33%)	2 (13,33%)	3 (20,00%)	2 (13,33%)	-
Illes Balears	4 (28,57%)	3 (21,43%)	3 (21,43%)	4 (28,57%)	-
Illes Canàries	1 (6,25%)	3 (18,75%)	9 (56,25%)	3 (18,75%)	-
La Rioja	6 (54,54%)	2 (18,18%)	2 (18,18%)	1 (9,09%)	-
Madrid	7 (58,33%)	4 (33,33%)	-	1 (8,33%)	-
Múrcia	10 (83,33%)	1 (8,33%)	-	1 (8,33%)	-
Navarra	-	7 (53,84%)	2 (15,38%)	4 (30,76%)	-
Pais Basc	-	5 (29,41%)	4 (23,52%)	8 (47,05%)	-

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició

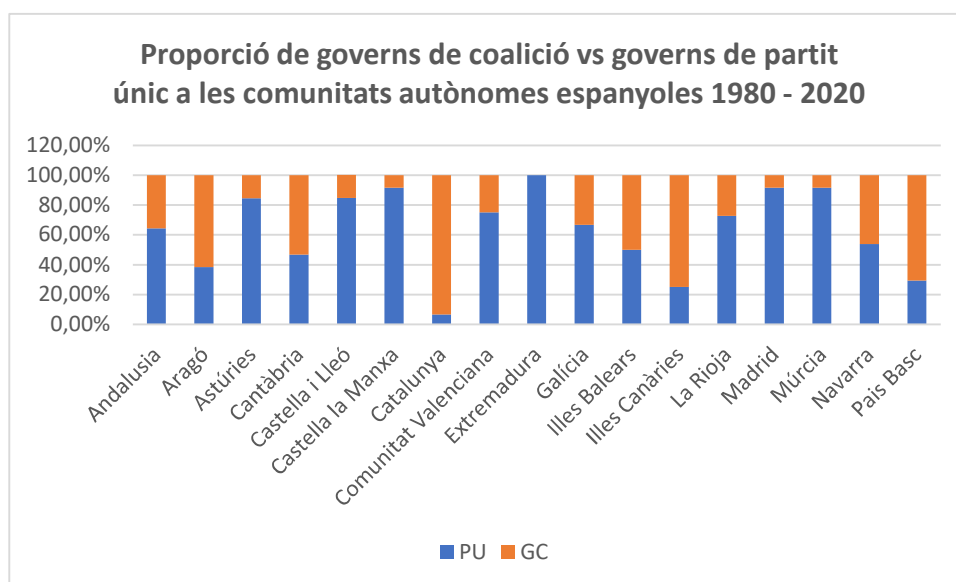
En primer lloc, podem observar que allà on el govern està format per un sol partit, predomina el model de govern en majoria, tot i que no és un model que domini en excés per sobre de la opció de governar en solitari, les proporcions són de 59% (govern en majoria) - 41% (govern en minoria). El que es desprèn de l'alt percentatge de governs formats per un sol partit és que existeixen comunitats en les quals predomina una certa tradició de governar de manera solitària acceptant el perill que implica per tramitar les iniciatives parlamentàries el fet de no tindre una majoria assegurada. Això es pot veure molt clar en el cas d'Astúries, on el PSOE ha tingut una hegemonia històrica governant en solitari amb majoria parlamentària en dues ocasions i en minoria en nou ocasions. En aquest cas, només s'han format dos governs de coalició PSOE + IU els anys 2003 i 2008. És important remarcar que en el cas asturià, cap de les dues coalicions va obtenir renovació en la legislatura posterior. Trobem casos similars, tot i que no són tan exagerats, en les comunitats autònomes de Navarra o Madrid, en les quals els governs formats per un sol partit amb minoria parlamentària representen una part important del total de governs que hi ha hagut en els últims 40 anys.

D'altra banda, podem veure que en el cas dels governs de coalició, els resultats sorprenen, ja que si treiem de l'equació el govern de coalició sobredimensionat de Pujol l'any 1984 (per mantenir la comparativa entre governs amb majoria i en minoria), trobem que els

resultats són, a nivell autonòmic, 59% de coalició majoritària i 41% de governs de coalició minoritaris. Tot i veure uns números gairebé idèntics (canvien els decimals) en relació al percentatge de governs majoria / minoria tant pel que fa a governs de partit únic com als de coalició, cal entendre que els governs de coalició tenen la peculiaritat de que solen ser la opció menys preferida per als partits, però que moltes vegades, seguint la regla general que ens proporciona el coneixement de l'evolució política a nivell històric de cada una de les comunitats autònomes, els partits han de plantejar-se des d'un primer moment.

A continuació, la representació gràfica a la qual s'ha fet referència a la primera taula en relació a la divisió per autonomies i el percentatge que representa el nombre total de governs de partit únic en contraposició amb els governs de coalició.

Taula 3: Representació gràfica a partir de la Taula 1 del percentatge de governs de partit únic i de coalició de cada Comunitat Autònoma

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Governos de Coalició

Com es pot comprovar, la tònica general a espanya ha sigut majoritàriament favorable als governs formats per un sol partit. Això, però, sembla que ha anat canviant en els últims anys, ja que només en 4 de les 17 comunitats autònomes, concretament Astúries, Castella la Manxa, Galícia i Extremadura (totes amb una forta tradició de governar en solitari) podem trobar un govern de partit únic l'any 2020.

Estudis anteriors a aquest treball fan referència a la important presència de governs de coalició que hi ha hagut al llarg de la història d'Espanya:

“Si bé el segon tipus en importància han estat els governs unipartidistes minoritaris, més d'un terç dels executius autonòmics han estat formats per més d'un partit (36%). Si distribuïssim els governs en el mapa, veuríem que a banda del cas català destaca el fet que en quatre comunitats autònomes no s'ha donat mai cap govern de coalició : Castella-la Manxa, Extremadura, Madrid i Múrcia. A més, ni Castella-la Manxa ni Múrcia han conegut situacions minoritàries ja que tots els seus respectius governs han gaudit de majoria absoluta al parlament.”
(Reniu, 2010: 84)

En aquest cas, el Dr. Josep Maria Reniu ens mostra que l'any 2010 hi havia hagut més d'un terç del total de governs formats a nivell autonòmic a Espanya que havien comptat amb més d'un partit dins l'executiu. En l'actualitat el percentatge ha passat d'un 36% a un 41,2% (94 sobre 228). A més a més, de les quatre comunitats autònomes que l'any 2010 no havien experimentat cap govern de coalició, només Extremadura s'ha mantingut governada per un sol partit; Madrid i Murcia han hagut de formar governs de coalició com a resultat dels últims comicis electorals (ambdues comunitats amb un govern PP + C's) i Castella la Manxa va formar un govern de coalició l'any 2017 PSOE + POD.

Il·lustració 1: Mapa d'Espanya en representació del tipus de govern majoritari a cada CCAA

Els colors segueixen la lògica de la Taula 3.

Taronja: Històricament hi ha hagut més governs de coalició que de partit únic.

Blau: Històricament hi ha hagut més governs de partit únic que de coalició.

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Governos de Coalició

A continuació es procedirà a analitzar l'efecte de governar en coalició a nivell autonòmic dins l'estat espanyol. Això, però, es plantejarà separant cada un dels subjectes de manera individual, ja que seguint la mostra visual de la Taula 3 i la Il·lustració 1, veiem que no es poden comparar els resultats obtinguts en dues comunitats autònomes que s'han regit per tradicions polítiques completament diferents. Comparar el context de Catalunya, que

amb l'excepció del tercer Govern de Mas (quan Unió democràtica va deixar la coalició amb Convergència) ha governat sempre en coalició, amb Castella la Manxa, que a excepció de la Legislatura 2017 – 2019 el govern ha sigut sempre de partit únic, sense entrar en altres matisos com poden ser l'acceptació de la societat a l'hora de veure governs de coalició, l'existència de partits autonòmics amb capacitat de governar o decidir qui governa o el grau de pluralitat dels parlaments autonòmics, seria, simplement, un error.

Més enllà del context, cal tenir en compte la diversitat dels propis governs que són objecte d'estudi, i és que el professor Josep Maria Reniu explica en el llibre *Els Governos de Coalició* (2010) que no existeix un únic model de govern de coalició sinó que hem de tenir en compte les següents característiques: El nombre de partits i la importància dels socis, la força parlamentaria que representa la coalició, el moment en que els partits es coalitzen, la ideologia dels socis de govern, l'àmbit organitzatiu dels partits i l'estabilitat dels governs i el rendiment electoral que en treuen els seus membres. És per això que seria un error analitzar tots els governs de coalició en bloc, i per tant, cal ordenar les característiques de cada una de les autonomies per analitzar-ne els resultats electorals obtinguts per part dels governs estudiats.

6. Conseqüències de ser un partit d'àmbit estatal

En aquest apartat, farem referència al fet de ser un partit d'àmbit estatal que es presenta a les eleccions autonòmiques de les diverses comunitats autònomes. És important remarcar que com s'ha fet referència anteriorment aquest anàlisi es farà des d'un punt de vista individual de cada una de les CCAA estudiades i, per tant, els resultats no seran comparables sense posar de relleu el context social i polític de cada una de les regions. Per tal de simplificar-ho, seguirem el model del professor Pablo Simón al llibre *Los Gobiernos de Coalición de las Comunidades Autónomas* (2014). En capítol 13 d'aquesta obra, explica que a espanya existeixen dos models electorals diferenciats quan fem referència als comicis autonòmics. En primer lloc, el Model General, caracteritzat per ser el més representat i beneficiar electoralment els partits d'àmbit estatal, principalment PP i PSOE (sota el vel d'un bipartidisme imperfecte que dona als partits als quals es fa referència un 80 % dels escons i 5 punts percentuals menys en referència als vots). D'altra banda, trobem Models Particulars per les comunitats autònomes històricament diferents de les situades en el model general com poden ser Catalunya, Canàries o el País Basc, on

els partits d'àmbit autonòmic presenten, si no l'opció guanyadora, una força a ser reconeguda per la resta d'actors.

Per a poder diferenciar els dos grups, cal posar de relleu el factor sentimental de cada regió. Per a tal de que els partits estatals perdin força electoral és necessari que es doni una situació en la qual existeixi un fort sentiment nacional que no es vegi representat per cap dels partits tradicionals d'àmbit estatal i trobi la representació en aquests PANE's (Podem trobar exemples clars i actuals en partits com Junts, ERC, PNB o CC). Aquest factor queda explicitat en les següents paraules del professor Simón (2014):

“La existencia de un sentimiento de pertenencia señala la existencia de una pre-condición necesaria pero no suficiente. Es necesario que estas reivindicaciones ligadas al regionalismo se vehiculen a través de partidos políticos que representen esos sentimientos y, por lo tanto, haga que existan partidos de ámbito no estatales (PANE's).” (Simón, 2014: 392)

6.1 Model General

El Model General és el model històricament més estès al territori espanyol i representa el sistema polític homogeneïtzat entre la política autonòmica i estatal.

“La variable clave para entender estos hechos (la dificultad per a formar governs de coalició) son los sistemas de partidos regionales. La expresión de las Españas Electorales (Vallès, 1991) refleja con acierto la presencia de diferentes pautas de comportamiento electoral en el agregado de las comunidades autónomas que ha dado pie a sistemas de partidos singulares, diferenciados del modelo general.” (Simón, 2014: 388)

En aquelles comunitats en les que trobem aquest model, podem veure situacions en les quals els partits que han ostentat el govern també han sigut els que han governat a nivell nacional. Això és, per tant, indicatiu de la hegemonia històrica que han tingut PP i PSOE a nivell de retenció d'electors en les comunitats (principalment del centre i sud de la península) A continuació es mostraran les dades relacionades amb algunes de les CCAA més representatives d'aquest model.

En els següents, podem veure una tendència unànime i perfecta a l'hora de formar govern amb partits d'àmbit estatal sense necessitat o en qualsevol cas una necessitat molt puntual de pactar amb PANE's per poder formar govern:

Les següents taules són de confecció pròpia utilitzant com a base les dades de l'Observatori de Governos de Coalició.

Llegenda:

(Ex) = el partit queda fora de la coalició
 (-) = Canvi de govern
 (x) = Cap partit
 (=) = Es manté el nombre d'escons del govern
 Negreta: Primer Govern autonòmic
 Cursiva: Govern actual (actualitzat 2020)

P: Partit.
Ep: Escons del partit.
NPG: Número de partits de govern.
Força: Força parlamentària del govern.
Total: Càlcul diferència d'escons total del govern.
Dif p: Càlcul diferència d'escons per partit.

CCAA	Govern	p1	ep1	p2	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
AND	Escuredo	PSOE	66							1	60,5	66	-	-	x	x	x
AND	Ruiz Borbolla	PSOE	66							1	60,5	66	=	=	x	x	x
AND	Ruiz Borbolla	PSOE	60							1	55,0	60	-6	-6	x	x	x
AND	Chaves I	PSOE	62							1	56,8	62	+2	+2	x	x	x
AND	Chaves II	PSOE	45							1	41,2	45	-17	-17	x	x	x
AND	Chaves III	PSOE	52	PA	4					2	51,3	56	+11	+7	+4	x	x
AND	Chaves IV	PSOE	52	PA	5					2	51,4	57	+1	=	+1	x	x
AND	Chaves V	PSOE	61							1	50,3	61	+4	+4	x	x	x
AND	Chaves VI	PSOE	56							1	51,4	56	-5	-5	x	x	x
AND	Griñán I	PSOE	56							1	51,4	56	=	=	x	x	x
AND	Griñán II	PSOE	47	I/LV/C	12					2	54,1	59	+3	-9	+12	x	x
AND	Díaz I	PSOE	47	I/LV/C	12					2	54,1	59	=	=	=	x	x
AND	Díaz II	PSOE	47							1	43,1	47	-12	=	Ex	x	x
AND	Moreno	PP	26	C'S	21					2	43,1	47	-	-	-	x	x
AST	Silva I	PSOE	26							1	57,7	26	-	-	x	x	x
AST	Silva II	PSOE	20							1	44,4	20	-6	-6	x	x	x
AST	Ruiz Vigil	PSOE	21							1	46,6	21	+1	1	x	x	x
AST	Trevín	PSOE	21							1	46,6	21	=	=	x	x	x
AST	Marqués	PP	21							1	46,6	21	-	-	x	x	x
AST	Alvarez Areces	PSOE	24							1	53,3	24	-	-	x	x	x
AST	Alvarez Areces	PSOE	22	IU	4					2	57,8	26	+2	-2	+4	x	x
AST	Alvarez Areces	PSOE	21							1	46,6	21	-5	-1	Ex	x	x
AST	Alvarez Areces	PSOE	21	IU	4					2	55,5	25	+4	=	+4	x	x
AST	Alvarez Casco	FAC	16							1	35,5	16	-	-	x	x	x
AST	Fernández I	PSOE	17							1	37,8	17	-	-	x	x	x
AST	Fernández II	PSOE	14							1	31,1	14	-3	-3	x	x	x
AST	Barbón	PSOE	20							1	44,4	20	+6	+6	x	x	x
MAD	Leguina I	PSOE	51							1	54,2	51	-	-	x	x	x
MAD	Leguina II	PSOE	40							1	49,4	40	-11	-11	x	x	x
MAD	Leguina III	PSOE	41							1	45,0	41	+1	+1	x	x	x
MAD	Ruiz Gallardón	PP	54							1	52,4	54	-	-	x	x	x
MAD	Ruiz Gallardón	PP	55							1	53,9	55	+1	+1	x	x	x
MAD	Aguirre I	PP	57							1	51,3	57	+2	+2	x	x	x
MAD	Aguirre II	PP	67							1	55,8	67	+10	+10	x	x	x
MAD	Aguirre III	PP	72							1	55,8	72	+5	+5	x	x	x
MAD	González	PP	72							1	55,8	72	=	=	x	x	x
MAD	Cifuentes	PP	48							1	37,2	48	-24	-24	x	x	x
MAD	Garrido	PP	48							1	37,2	48	=	=	x	x	x
MAD	Díaz Ayuso	PP	30	C'S	26					2	42,4	56	+8	-18	+26	x	x

CCAA	Govern	p1	ep1	p2	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
CLM	Bono I	PSOE	23							1	52,2	23	-	-	x	x	x
CLM	Bono II	PSOE	25							1	53,2	25	+2	+2	x	x	x
CLM	Bono III	PSOE	27							1	57,4	27	+2	+2	x	x	x
CLM	Bono IV	PSOE	24							1	51,1	24	-3	-3	x	x	x
CLM	Bono V	PSOE	26							1	55,3	26	+2	+2	x	x	x
CLM	Bono VI	PSOE	29							1	61,7	29	+3	+3	x	x	x
CLM	Barreda I	PSOE	29							1	61,7	29	-3	-3	x	x	x
CLM	Barreda II	PSOE	26							1	55,3	26	-3	-3	x	x	x
CLM	Cospedal	PP	25							1	51,0	25	-	-	x	x	x
CLM	García-Page I	PSOE	15							1	45,4	15	-	-	x	x	x
CLM	García-Page II	PSOE	15	POD	2					2	57,6	17	+2	=	+2	x	x
CLM	García-Page III	PSOE	19							1	51,5	19	+2	+2	x	x	x
CLE	Madrid	PSOE	42							1	50,0	42	-	-	x	x	x
CLE	Nalda	PSOE	42							1	50,0	42	=	=	x	x	x
CLE	Aznar	PP	32							1	38,1	32	-	-	x	x	x
CLE	Posada	PP	33	CDS	19					2	61,9	52	+20	+1	+19	x	x
CLE	Lucas I	PP	43							1	51,2	43	-9	+10	Ex	x	x
CLE	Lucas II	PP	50							1	59,5	50	+7	7	x	x	x
CLE	Lucas III	PP	48							1	57,1	48	-2	-2	x	x	x
CLE	Herrera I	PP	48							1	57,1	48	=	=	x	x	x
CLE	Herrera II	PP	48							1	58,5	48	=	=	x	x	x
CLE	Herrera III	PP	48							1	57,8	48	=	=	x	x	x
CLE	Herrera IV	PP	53							1	63,1	53	+5	+5	x	x	x
CLE	Herrera V	PP	42							1	50,6	42	-11	-11	x	x	x
CLE	Fdez. Mañueco	PP	29	C'S	12					2	50,6	41	-1	-13	+12	x	x
EXT	Ibarra I	PSOE	35							1	53,8	35	-	-	x	x	x
EXT	Ibarra II	PSOE	34							1	52,3	34	-1	-1	x	x	x
EXT	Ibarra III	PSOE	39							1	60,0	39	+5	+5	x	x	x
EXT	Ibarra IV	PSOE	31							1	47,7	31	-8	-8	x	x	x
EXT	Ibarra V	PSOE	34							1	52,3	34	+3	+3	x	x	x
EXT	Ibarra VI	PSOE	36							1	55,4	36	+2	+2	x	x	x
EXT	Fdez. Vara I	PSOE	38							1	58,5	38	+2	+2	x	x	x
EXT	Monago	PP	32							1	49,2	32	-	-	x	x	x
EXT	Fdez. Vara II	PSOE	30							1	46,1	30	-	-	x	x	x
EXT	Fdez. Vara III	PSOE	34							1	52,3	34	+4	+4	x	x	x
MUR	Hdez. Ros	PSOE	26							1	61,9	26	-	-	x	x	x
MUR	Collado I	PSOE	26							1	61,9	26	=	=	x	x	x
MUR	Collado II	PSOE	25							1	55,5	25	-1	-1	x	x	x
MUR	Collado III	PSOE	24							1	53,3	24	-1	-1	x	x	x
MUR	Mnez. García	PSOE	24							1	53,3	24	=	=	x	x	x
MUR	Valcárcel I	PP	26							1	57,7	26	-	-	x	x	x
MUR	Valcárcel II	PP	26							1	57,7	26	=	=	x	x	x
MUR	Valcárcel III	PP	28							1	62,2	28	+2	+2	x	x	x
MUR	Valcárcel IV	PP	29							1	64,4	29	+1	+1	x	x	x
MUR	Valcárcel V	PP	33							1	73,3	33	+4	+4	x	x	x
MUR	Jánchez López	PP	22							1	48,9	22	-11	-11	x	x	x
MUR	López Miras	PP	16	C'S	6					2	48,9	22	=	-6	+6	x	x
RIO	De Miguel	PSOE	18							1	51,5	18	-	-	x	x	x
RIO	Espert	PP	13							1	39,4	13	-	-	x	x	x
RIO	Pérez Sáenz I	PSOE	14	PRP	3					2	51,5	17	-	-	-	x	x
RIO	Pérez Sáenz II	PSOE	16	PRP	2					2	54,5	18	+1	+2	-1	x	x
RIO	Sanz Alonso I	PP	17							1	51,5	17	-	-	x	x	x
RIO	Sanz Alonso II	PP	18							1	54,5	18	+1	+1	x	x	x
RIO	Sanz Alonso III	PP	17							1	51,5	17	-1	-1	x	x	x
RIO	Sanz Alonso IV	PP	17							1	51,5	17	=	=	x	x	x
RIO	Sanz Alonso V	PP	20							1	60,6	20	+3	+3	x	x	x
RIO	Ceniceros	PP	15							1	45,4	15	-5	-5	x	x	x
RIO	Andreu Rguez	PSOE	15	P'S	1					2	48,5	16	-	-	-	x	x

CCAA	Govern	p1	ep1	p2	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
VAL	Lerma I	PSOE	51							1	75,0	51	-	-	x	x	x
VAL	Lerma II	PSOE	42							1	47,2	42	-9	-9	x	x	x
VAL	Lerma III	PSOE	45							1	50,5	45	+3	+3	x	x	x
VAL	Zaplana I	PP	42	UV	4					2	51,7	46	-	-	-	x	x
VAL	Zaplana II	PP	49							1	55,0	49	+3	+3	x	x	x
VAL	Olivas	PP	49							1	55,0	49	=	=	x	x	x
VAL	Camps I	PP	48							1	53,9	48	-1	-1	x	x	x
VAL	Camps II	PP	54							1	54,5	54	+6	+6	x	x	x
VAL	Camps III	PP	55							1	55,5	55	+1	+1	x	x	x
VAL	Fabra	PP	55							1	55,5	55	=	=	x	x	x
VAL	Puig I	PSOE	23	COMF	19					2	47,4	42	-	-	-	x	x
VAL	Puig II	PSOE	27	COMF	17	P'S	8			3	52,5	52	+10	+5	-3	+8	x

GAL	Fdez. Albor I	PP	26							1	36,3	26	-	-	x	x	x
GAL	Fdez. Albor II	PP	26	GPI	12					2	53,5	38	+12	=	+12	x	x
GAL	Fdez. Albor III	PP	26	GPI	9					2	49,3	35	-3	=	-3	x	x
GAL	Fdez. Albor IV	PP	34							1	47,9	34	-1	+8	Ex	x	x
GAL	Glez. Laxe	PSOE	22	CG	11	PNG	1			3	47,9	34	-	-	-	-	x
GAL	Fraga I	PP	34	CdG	4					2	50,6	38	-	-	-	x	x
GAL	Fraga II	PP	38							1	50,6	38	=	+4	Ex	x	x
GAL	Fraga III	PP	43							1	57,3	43	+5	+5	x	x	x
GAL	Fraga IV	PP	42							1	56,0	42	-1	-1	x	x	x
GAL	Fraga V	PP	41							1	54,6	41	-1	-1	x	x	x
GAL	Pérez Touriñán	PSOE	25	BNG	13					2	50,7	38	-	-	-	x	x
GAL	Feijoo I	PP	38							1	50,7	38	-	-	x	x	x
GAL	Feijoo II	PP	41							1	54,7	41	+3	+3	x	x	x
GAL	Feijoo III	PP	41							1	54,7	41	=	=	x	x	x
GAL	Feijoo IV	PP	42							1	56,0	42	+1	+1	x	x	x

Com podem comprovar, els models coalicionals no són gaire, per no dir gens freqüents en el model general presentat en aquestes primeres deu comunitats autònomes ja que en la gran majoria d'ocasions els resultats electorals els proporcionen majoria absoluta per poder formar govern. Quan no és així, el sistema polític de cada una de les autonomies afavoreix un govern de partit únic en minoria, probablement a causa de la major percepció d'estabilitat que proporciona dins el propi executiu.

Exemples concrets d'aquesta primera variant del model poden ser Madrid, Extremadura o qualsevol de les dues Castelles. En el cas concret de la Comunitat Autònoma de Madrid, la vessant històrica proporciona una part molt important del seu sistema polític, així com també ho representa la tinença de l'Ajuntament de la Ciutat de Madrid. El fet de ser la capital de la nació emfatitza el sentiment nacional diferenciat del sentiment de caràcter regionalista d'altres comunitats com Catalunya o el País Basc, i això es veu en el sistema de partits ja que *“se caracteriza por tener una competición basada en la presencia de los partidos estatales, con una ausencia total de cualquier partido regionalista”* (Simón, 2014: 386). Per posar un altre exemple citat anteriorment, Extremadura, rendint fidelitat a la tradició unipartidista que històricament li ha sigut pròpia, ha governat seguint un bipartidisme imperfecte amb dues úniques excepcions en les quals IU va jugar el paper

de decisor; en els anys 1995 i 2011, Donant suport i abstenint-se a favor del PSOE i PP respectivament. (Simón, 2014)

Els casos d'Andalusia així com Galicia són els que més experiències han tingut a l'hora de formar governs de coalició, en els últims 40 anys han tingut tots dos cinc experiències coalicionals de 14 i 15 legislatures respectivament. El cas andalús més divers en relació a l'estabilitat governamental, ja que mentre la primera legislatura va gaudir de certa estabilitat, la segona va representar el contrari, i això és perquè *“Los andalucistas mostraron un cierto desconcierto con el grado de cumplimiento del pacto que, frecuentemente acompañaban con la amenaza, más o menos velada, de reconsiderar la alianza (...) se sintieron al margen del diseño general de la política gubernamental”* (Delgado & Robles, 2014 :55)

Els següents també formen part del Model General però en aquesta ocasió els partits d'àmbit nacional tenen la necessitat de pactar amb PANE's per tal de poder dur a terme la creació de l'executiu. Això mostra una certa debilitat dels PAE's en comparació amb les comunitats autònomes que s'han mostrat en primera instància. En aquesta segona llista apareixen comunitats que en els últims anys han pogut assentar el PAE com a dominant (en algunes ocasions fins i tot essent capaços de governar en solitari), per tant és convenient fer un recordatori que aquestes divisions s'estan fent per tendència històrica i que, per tant, es té en compte tota la trajectòria política de les comunitats citades.

CCAA	Govern	p1	ep1	p2	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
ARA	Marraco	PSOE	33							1	50,0	33	-	-	x	x	x
ARA	Jómez Roces	PAR	19							1	28,3	19	-	-	x	x	x
ARA	Jómez Roces	PAR	19	PP	12					2	46,2	31	+12	=	+12	x	x
ARA	Eiroa	PAR	17	PP	17					2	50,7	34	+2	-3	+5	x	x
ARA	Marco Berge	PSOE	30							1	44,7	30	-	-	x	x	x
ARA	Lanzuela	PAR	27	PP	14					2	61,2	41	-	-	-	x	x
ARA	Iglesias I	PSOE	23	PAR	10					2	49,2	33	-	-	-	x	x
ARA	Iglesias II	PSOE	27	PAR	8					2	52,2	35	+2	+4	-2	x	x
ARA	Iglesias III	PSOE	30	PAR	9					2	58,2	39	+4	+3	+1	x	x
ARA	Rudi I	PP	30							1	44,8	30	-	-	x	x	x
ARA	Rudi II	PP	30	PAR	7					2	55,2	37	+7	=	+7	x	x
ARA	Lambán I	PSOE	18	CHA	2					2	29,8	20	-	-	-	x	x
ARA	Lambán II	PSOE	24	PAR	3	CHA	3	POD	5	4	52,2	35	+15	+6	+1	+3	+5

CCAA	Govern	p1	ep1	p2	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
BAL	Cañellas I	PP	21							1	38,8	21	-	-	x	x	x
BAL	Cañellas II	PP	25	UM	4					2	49,1	29	+8	+4	+4	x	x
BAL	Cañellas III	PP	28	UM	3					2	52,5	31	+2	+3	-1	x	x
BAL	Cañellas IV	PP	28							1	47,4	28	-3	-3	x	x	x
BAL	Soler Cladera	PP	31							1	52,5	31	+3	+3	x	x	x
BAL	Matas I	PP	30							1	50,8	30	-1	-1	x	x	x
BAL	Antich I	PSOE	13	PSM	5	IU	3	EV	0	4	35,6	21	-	-	-	-	-
BAL	Matas II	PP	30							1	50,8	30	-	-	x	x	x
BAL	Antich II	PSOE	19	PSM	3	UM	3	Var.	5	4	50,8	30	-	-	-	-	-
BAL	Antich III	PSOE	19	PSM	3	Var.	5			3	45,8	27	-3	=	=	+2	Ex
BAL	Antich IV	PSOE	19	PSM	3	Var.	5			3	45,8	27	=	=	=	=	x
BAL	Bauzá	PP	35							1	59,3	35	-	-	x	x	x
BAL	Armengol I	PSOE	14							1	23,7	14	-	-	x	x	x
BAL	Armengol II	PSOE	19	P'S	6	MÉS	6			3	52,5	31	+17	+5	+6	+6	x

En aquesta segona variant del Model General podem veure que la necessitat de coaligarse esdevé imperiosa en molts casos, i ho fa presentant els partits d'àmbit no estatal com a actors necessaris i imprescindibles per tal d'aconseguir la formació de govern. En aquest cas, veiem que en cap de les dues autonomies en les quals tant PP com PSOE governen amb partits d'àmbit exclusivament autonòmic perden presència a nivell d'escons, sinó tot el contrari. Posem per exemple les legislatures 6, 7 i 8 de la comunitat autònoma de l'Aragó: PSOE accedeix al govern amb 23 escons, que passen a ser 27 a les següents eleccions i 30 al tercer mandat; percebem per tant un augment de 7 escons del partit majoritari dins la coalició. Seguint aquesta línia, els resultats per al PAR (soci del PSOE en aquestes tres legislatures) no són necessàriament negatius; de 10 escons que obtenen la sisena legislatura, n'obtenen 2 menys a la setena i n'augmenten 1 a la vuitena, podent dir que tenen una molt lleugera pèrdua d'escons si no més aviat un estancament.

Pel que fa a les Illes Balears, podem comprovar que el fet de governar en coalició no ha afectat en cap cas negativament en relació a la formació de govern de les eleccions posteriors a la legislatura prèvia, ja que podem observar que en el cas de la tercera legislatura el PP va augmentar 3 escons i en els casos de les legislatures 9, 10 i 11 el PSOE es va mantenir en la mateixa proporció que ho van fer els seus socis de govern.

6.2 Models Particulars

Els Models Particulars representen aquelles comunitats en les quals els PANE's han dominat el govern a nivell històric. Representen, com s'ha comentat a l'inici d'aquest apartat quatre, comunitats en les quals ha existit un sentiment cultural i nacional propi que ha resultat en la creació i en molts casos la victòria de partits que han canalitzat millor

la voluntat de fer-se sentir de la seva població. Entre aquestes comunitats amb models particulars podem trobar les següents:

CCAA	Govern	p1	ep1	p2	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
CAT	Pujol I	CDC	35	UDC	8					2	31,8	43	-	-	-	x	x
CAT	Pujol II	CDC	56	UDC	16	ERC	5			3	57,1	77	+34	+21	+8	+5	x
CAT	Pujol III	CDC	56	UDC	16					2	53,3	72	-5	=	=	Ex	x
CAT	Pujol IV	CDC	54	UDC	15					2	51,1	69	-3	-2	-1	x	x
CAT	Pujol V	CDC	54	UDC	16					2	51,8	70	+1	=	+1	x	x
CAT	Pujol VI	CDC	46	UDC	14					2	44,4	60	-10	-8	-2	x	x
CAT	Pujol VII	CDC	42	UDC	14					2	41,5	56	-4	-4	=	x	x
CAT	Maragall I	PSC	42	ERC	23	ICV	9			3	54,8	74	-	-	-	-	x
CAT	Maragall II	PSC	42	ICV	9					2	36,3	51	-23	=	=	Ex	x
CAT	Montilla	PSC	37	ERC	21	ICV	12			3	51,8	70	+17	-5	+21	+3	x
CAT	Mas I	CDC	48	UDC	14					2	45,9	62	-	-	-	x	x
CAT	Mas II	CDC	37	UDC	13					2	37,0	50	-10	-9	-1	x	x
CAT	Mas III	CDC	36							1	26,7	36	-	-1	x	x	x
CAT	Puigdemont	CDC	38	ERC	24					2	45,9	62	-	+2	24	x	x
CAT	Torra	JxC	34	ERC	32					2	48,9	66	+4	-4	+8	x	x
CNB	Rguez Mnez.	PP	18							1	51,4	18	-	-	x	x	x
CNB	Riaz Entresoto	PP	18							1	51,4	18	=	=	x	x	x
CNB	Hormaechea	PP	18							1	46,1	18	=	=	x	x	x
CNB	Hormaechea	UPCA	8							1	20,5	8	-	-	x	x	x
CNB	Blanco García	PSOE	12	PP	7	PRC	3	CDS	2	4	61,5	24	-	-	-	-	-
CNB	Hormaechea I	UPCA	15	PP	6					2	53,8	21	-	-	-	x	x
CNB	Hormaechea I	PP	21							1	53,8	21	-	-	x	x	x
CNB	Hormaechea	UPCA	8							1	20,5	8	-	-	x	x	x
CNB	Mnez. Sieso I	PP	13	PRC	7					2	55,5	20	-	-		x	x
CNB	Mnez. Sieso I	PP	19	PRC	6					2	65,8	25	+5	+6	-1	x	x
CNB	Revilla I	PRC	8	PSOE	13					2	53,8	21	-	-	-	x	x
CNB	Revilla II	PRC	12	PSOE	10					2	53,8	22	+1	+4	-3	x	x
CNB	Diego Palacios	PP	20							1	51,3	20	-	-	x	x	x
CNB	Revilla III	PRC	12	PSOE	5					2	48,5	17	-	-	-	x	x
CNB	Revilla IV	PRC	14	PSOE	7					2	60,0	21	+4	+2	+2	x	x
EUS	Baraicoetxea	PNV	25							1	41,6	25	-	25	x	x	x
EUS	Baraicoetxea	PNV	32							1	42,6	32	+7	+7	x	x	x
EUS	Ardanza I	PNV	32							1	42,6	32	=	=	x	x	x
EUS	Ardanza II	PNV	17	PSOE	19					2	48,0	36	+4	-15	+19	x	x
EUS	Ardanza III	PNV	22	EA	9	EE	6			3	49,3	37	+1	+5	-10	+6	x
EUS	Ardanza IV	PNV	22	PSOE	16	EE	1			3	52,0	39	+2	=	+7	-5	x
EUS	Ardanza V	PNV	22	PSOE	16					2	50,6	38	-1	=	=	Ex	x
EUS	Ardanza VI	PNV	22	PSOE	12	EA	8			3	56,0	42	+4	=	-4	+8	x
EUS	Ardanza VII	PNV	22	EA	8					2	40,0	30	-12	=	-4	Ex	x
EUS	Ibarretxe I	PNV	21	EA	6					2	49,3	27	-3	-1	-2	x	x
EUS	Ibarretxe II	PNV	25	EA	8					2	44,0	33	+6	+4	+2	x	x
EUS	Ibarretxe III	PNV	25	EA	8	IU	3			3	48,0	36	+3	=	=	3	x
EUS	Ibarretxe IV	PNV	22	EA	7	IU	3			3	42,7	32	-4	-3	-1	=	x
EUS	López	PSOE	25							1	33,3	25	-	-	x	x	x
EUS	Urkullu I	PNV	27							1	36,0	27	-	-	x	x	x
EUS	Urkullu II	PNV	28	PSOE	9					2	49,3	37	+10	+1	+9	x	x
EUS	Urkullu III	PNV	31	PSOE	10					2	54,7	41	+4	+3	+1	x	x

CCAA	Govern	p1	ep1	p2	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
NAV	Urralburu I	PSOE	20							1	34,5	20	-	-	x	x	x
NAV	Urralburu II	PSOE	15							1	30,0	15	-5	-5	x	x	x
NAV	Cruz	UPN	20							1	40,8	20	-	-	x	x	x
NAV	Otano	PSOE	11	CDN	10	EA	2			3	46,9	23	-	-	-	-	x
NAV	Sanz Sesma I	UPN	17							1	34,0	17	-	-	x	x	x
NAV	Sanz Sesma II	UPN	22							1	44,0	22	+5	+5	x	x	x
NAV	Sanz Sesma II	UPN	23	CDN	4					2	54,0	27	+5	+1	+4	x	x
NAV	Sanz Sesma IV	UPN	22	CDN	2					2	48,0	24	-3	-1	-2	x	x
NAV	Sanz Sesma V	UPN	22							1	44,0	22	-2	-2	Ex	x	x
NAV	Barcina I	UPN	19	PSOE	9					2	56,0	28	+6	-3	+9	x	x
NAV	Barcina II	UPN	19							1	38,0	19	-9	=	Ex	x	x
NAV	Barkos	Gbaí	9	HBILD	8	I-E	2			3	38,0	19	-	-	-	-	x
NAV	Chivite	PSOE	11	Gbaí	9	P'S	2			3	44,0	22	-	-	-	-	x

CAN	Saavedra I	PSOE	27							1	51,9	27	-	-	x	x	x
CAN	Fdez. Martín	CDS	13	AIC	11	PP	6			3	47,6	30	-	-	-	-	x
CAN	Olarte	CDS	12	AIC	11					2	32,9	23	-7	-1	=	Ex	x
CAN	Saavedra II	PSOE	23	AIC	16					2	65,0	39	-	-	-	x	x
CAN	Hermoso I	AIC	16	CC-I	7	ICAN	4			3	45,0	27	-	-	-	-	x
CAN	Hermoso II	CC	23							1	38,3	23	-	-	x	x	x
CAN	Hermoso III	CC	22	PP	18					2	66,6	40	+17	-1	+18	x	x
CAN	omán Rguez.	CC	24	PP	15					2	65,0	39	-1	+2	-3	x	x
CAN	omán Rguez.	CC	24	PP	15					2	65,0	39	=	=	=	x	x
CAN	Martín Menis	CC	23	PP	17					2	65,0	40	+1	-1	+2	x	x
CAN	Martín Menis	CC	22							1	36,7	22	-18	-1	Ex	x	x
CAN	Rivero I	CC	17	PP	15					2	53,3	32	+10	-5	+15	x	x
CAN	Rivero II	CC	17							1	28,3	17	-15	=	Ex	x	x
CAN	Rivero III	CC	21	PSOE	15					2	60,0	36	+19	+4	+15	x	x
CAN	Clavijo	CC	18	PSOE	15					2	55,0	33	-3	-3	=	x	x
CAN	Torres Pérez	PSOE	25	NC	5	P'S	4	ASG	3	4	52,8	37	-	-	-	-	x

En el cas dels Models Particulars podem comprovar que no només els partits nacionals no tenen la mateixa força que podem observar en els casos anomenats en l'anterior apartat, sinó que, a més, constatem com el fenomen coalicional és molt més habitual i es consolida de manera molt més clara que a la resta d'autonomies (tenint en compte excepcions com és el cas de les Illes Balears). En aquest cas el factor principal a tenir en compte és la capacitat d'aquests partits de dirigir un sentiment cap a uns resultats electorals consistents, assolint així una hegemonia que distància aquestes autonomies de la resta d'actors polítics autonòmics que podem trobar a l'estat espanyol. Aquest saber fer a l'hora de traslladar al panorama polític la voluntat de la ciutadania, en concret a Catalunya, queda explicada d'una manera especialment precisa en les següents línies:

“El sistema de partidos catalán no ha generado formaciones políticas con representación parlamentaria que hayan rechazado sistemáticamente formar parte de cualquier posible gobierno de coalición, ni tampoco ningún partido ha permanecido aislado por parte del resto en la participación de cualquier potencial coalición de gobierno, ni partidos antisistema que hayan rechazado

cualquier iniciativa parlamentaria para pactar grandes objetivos políticos''.
(Matas & Ridao, 2014: 206)

Trobem com a factor diferencial seguint amb el que ens diuen els professors Matas i Ridao, la facilitat d'aquests partits d'àmbit autonòmic per formar govern amb el partit que més els faciliti formar un govern el més estable (entenent estabilitat per temporalitat en la qual un o diversos partits es mantenen al poder executiu) possible per a poder aconseguir els seus objectius programàtics. Casos d'aquest estil els tenim a les Illes Canàries, on CC, com a partit històricament hegemònic de govern, ha pactat tant amb PP com amb PSOE. També ho podem veure en el cas d'Euskadi, on el PNV ha pactat amb diverses formacions al llarg de la història i això no li ha provocat una davallada electoral representativa, o el cas de Catalunya, on històricament han existit, amb l'excepció dels dos governs de Pasqual Maragall i el govern de Montilla, governs formats per partits d'àmbit essencialment autonòmic que en determinades ocasions han pactat les polítiques socials i econòmiques amb el PP (durant els 20 anys d'hegemonia de CIU en els quals el partit de govern només precisava dels partits clivella en moments determinats) i han format govern posteriorment entre partits social i econòmicament molt diferents com és el cas de Junts i ERC.¹

Aprofundint una mica més en l'exemple de les Illes Canàries, tenim una mostra de societat on el Model Particular impera, demostrant que són els partits d'àmbit nacional els que en aquesta regió tenen la responsabilitat de formar govern. De fet, en el cas d'aquesta regió, existeix un factor realment important del fenomen insular i local, els quals juntament amb l'elecció del President o Presidenta del Parlament canari, serveixen per decidir la presidència del Govern de les illes. Aquesta tradició "localista" ha evolucionat des del 1983 fins avui dia. (García-Rojas & Báez, 2014).

Com a última observació en relació al Model Particular, *'La fuerte regionalización del sistema de partidos o la presencia de más de una dimensión de competición electoral en algunas autonomías y no en otras hacen que determinados PANE tengan una implantación muy importante en sus respectivos ámbitos geográficos y que compitan y negocien con PAE en un plano de práctica igualdad'* (Falcó-Gimeno, 2013, 196).

¹ Fent referència als exemples prèviament citats també s'ha inclòs la Comunitat Autònoma de Cantàbria ja que hem considerat que degut a la importància dels partits autonòmics i la persistència del factor coalicional a la regió, era consistent amb la resta de CCAA que s'han presentat en aquest apartat.

Al llarg d'aquest treball, per a dur a terme les comparacions que esdevinguin oportunes, farem servir aquest model d'agrupació d'autonomies per tal de poder simplificar les conclusions.

6.3 Governar de manera simultània

Existeix determinada doctrina dins el món de l'estudi dels governs de coalició que afirma que existeix un efecte directe en relació a les característiques geogràfiques dels partits. En aquest cas concret, fem referència a l'abast del partit en relació al fet de ser o no d'abast nacional. En l'apartat anterior hem apuntat que existeixen diversos models territorials els quals produeixen els seus ecosistemes polítics particulars i, per tant, no podríem afirmar de forma rotunda cap conclusió extreta de les dades exposades a continuació. És per això que, en aquest apartat, farem una aproximació empírica tenint en compte únicament els governs autonòmics que han caigut en mans del Partit popular i del Partit Socialista Obrer Espanyol per tal de mostrar, si és que existeix, una tendència generalitzada.

A continuació trobem una taula confeccionada a partir de la base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició en la qual es faciliten les dades introduïdes a l'annex.²

Taula 4: Mostra dels governs de partits d'àmbit a estatal a nivell nacional i autonòmic 1980 – 2020)

Generals	Partit	Autonòmiques	PSOE	PP
1979	UCD	1979 - 1982	x	1
1982	PSOE	1982 - 1986	16	6
1986	PSOE	1986 - 1989	8	4
1989	PSOE	1989 - 1993	11	6
1993	PSOE	1993 - 1996	7	10
1996	PP	1996 - 2000	6	8
2000	PP	2000 - 2004	6	10
2004	PSOE	2004 - 2008	10	5
2008	PSOE	2008 - 2011	6	1
2011	PP	2011 - 2015	3	14
2015	PP	2015 - 2016	7	4
2016	PP	2016 - 2019	1	2
2019 (abr)	PSOE	2019 - actualitat	8	5
2019 (nov)	PSOE + UP			
UCD	7,10%			
PSOE + UP	7,10%	Total individual:	89	76
PP	35,70%	Total conjunt:		165
PSOE	50,00%			

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició

² La base de dades es troba a l'apartat 14.1 del treball. Primer punt de l'annex.

En aquestes dades mostrades a la Taula 4³, podem observar, a partir de l'any 1982, amb la primera legislatura dirigida pel PSOE que existeix certa tendència a seguir la tònica estatal a nivell autonòmic, trobant una diferència significativa a l'hora de veure el número de formacions de govern que va obtenir el partit que ostentava l'executiu estatal en vers el PP. Concretament les dades mostren l'any 1982 el següent: *16 PSOE / 6 PP*, en percentatge trobem un 72,72% d'èxit de formació de govern⁴ per al PSOE contra un 27,27% d'èxit de formació de govern pel Partit Popular. A la legislatura següent podem veure una tendència similar però en menor proporció, passant aquest cop a un 66,6% d'èxit electoral autonòmic al partit de govern a nivell estatal.

El patró es repeteix fins que arribem a l'any 1993, ja que en aquesta legislatura el govern de la nació pertany al PSOE i per primer cop el PP forma més governs a nivell autonòmic que el PSOE; aquest factor serveix de preludi a quelcom realment interessant, i és que sembla ser la prèvia al canvi de mans del govern de la nació a la següent legislatura, la de l'any 1996, la qual està marcada per l'inici de la breu temporada en la qual el Partit Popular de Jose Maria Aznar va superar al PSOE a nivell de formació de governs autonòmics (Tot i que en menor mesura si ho comparem amb el que havíem vist quan els resultats eren inversos). Les eleccions Generals que van obrir les legislatures del 2004, 2008 i 2011 són exemples excepcionals pel que fa a la demostració d'aquesta teoria, i és que com podem comprovar, el partit titular del poder executiu a nivell estatal també és el partit que treu millors resultats a l'hora de formar governs autonòmics.

Per poder mostrar aquest patró de manera visual, presentem la següent gràfica creada amb les mateixes dades amb les quals s'ha treballat per a la confecció de la Taula 4 i anteriors:

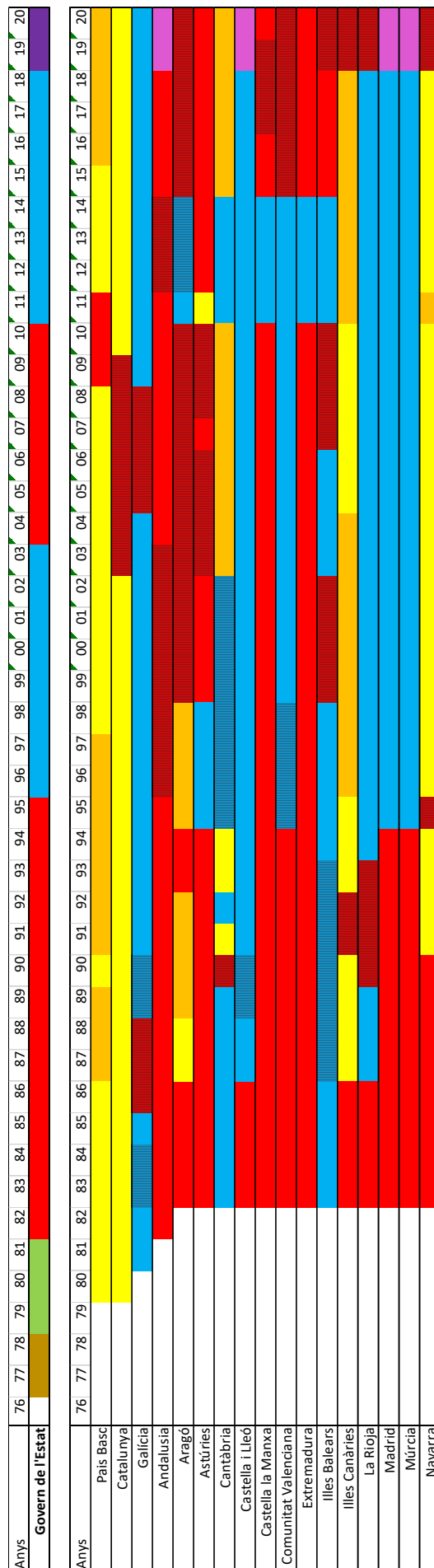
³ Aquesta taula ha sigut confeccionada utilitzant les dades de l'Observatori de Governos de Coalició. Conté tots els governs a nivell estatal des del govern d'UCD fins l'any 2020. De la mateixa manera, conte tots els governs autonòmics que han estat liderats pel PP i el PSOE al llarg de cada una de les legislatures que hi han hagut al llarg de la democràcia, és per això que durant una legislatura hi poden a haver hagut més de 17 governs diferents atesos que no tots els governs autonòmics van esgotar les legislatures.

⁴ Quan es fa referència a l'èxit de formació de govern es vol dir que hi s'ha donat la situació en la qual el partit ha pogut governar sol o en coalició arrel dels resultats electorals. En cap cas fa referència a haver aconseguit o no formar govern havent obtingut els resultats electorals necessaris. En aquest cas el 27% d'èxit de formació de Govern del PP implica que només ha pogut formar govern allà on ha obtingut resultats electorals propicis, en aquest cas, traient de l'equació les autonomies on no va guanyar cap d'aquests dos parts, representa un 27% de la geografia nacional repartit en autonomies.

PP	-
PP + PANE's	-
PSOE	-
PSOE + PANE's	-
UCD	-
PSOE+PODEM	-
PANE's	-
PANE's+ PSOE / PP	-
PP + Cs	-
Legislatura constituent	-

Gràfica de partits de govern a nivell autonòmic i estatal 1977 – 2020

Font: Confecció pròpia amb les dades de l'Observatori de Guberns de Coalició.

Aquesta gràfica mostra les característiques dels partits que han governat a espanya des del final de la dictadura franquista. Està confeccionada per tal que es puguin diferenciar els partits d'àmbit estatal dels partits d'àmbit autonòmic sense perjudici que aquests prenguin part de les eleccions estatals (exemples: ERC, PNV, CC entre d'altres). Per tal de ser el més rigorosos possible, s'ha decidit diferenciar el que són els governs en solitari del que són els governs en coalició amb PANE's i en els últims anys amb C's. Com podem comprovar, entre els anys 1983 i 1986 existeix un gran predomini del PSOE en vers el seu adversari polític a nivell estatal. En menor mesura, tot i que també es pot notar un patró similar, trobem la mateixa situació entre els anys 1987 i 1994.

Entre els anys 1996 i 2003 observem una situació que s'assembla bastant a la citada en anys anteriors tot i que en aquesta ocasió a la inversa, ja que qui té el predomini de governs a nivell autonòmic en aquesta ocasió és el Partit Popular. El mateix podem observar (de fet, es pot veure amb una diferència similar a la que trobem l'any 1983 amb el PSOE) amb el PP el 2011.

En aquest apartat doncs, hem presentat dues seccions degudament separades: en primer lloc, s'ha presentat la divisió de les autonomies seguint el Model General i el Model Particular per tal d'agrupar-les en 3 grups per al posterior anàlisi al llarg del treball. En segon lloc, i responent a la primera de les hipòtesis, podem afirmar que existeix relació visible entre l'existència del benefici de governar la nació a nivell electoral autonòmic en relació estrictament als partits d'àmbit estatal amb possibilitats de formar govern. De la mateixa manera, cal expressar que les dades presentades en aquest treball no mostren una relació causal directa entre aquests dos fets, ja que podríem afirmar sense por a equivocar-nos que existeixen variables externes al factor que hem estudiat en aquest apartat que resulten d'igual o fins i tot major pes en l'elecció final del votant; valguin per exemples la gestió de les crisis econòmiques i socials, la direcció de les polítiques públiques o fins i tot el candidat presentat pels partits a cada un dels comicis independentment de l'abast geogràfic. Podem concloure, per tant, que existeix una relació entre el fet d'ostentar el govern de la nació i la millora de resultats electorals a nivell autonòmic tot i que aquest factor esdevé una variable més entre d'altres. No podem afirmar, per tant, que existeixi una relació clara de causalitat en aquest cas.

7. El partit perjudicat, el partit petit

En aquest cinquè punt del treball s'intenta fer front a la hipòtesi relativa a la importància de la mida dels partits que formen els governs de coalició en relació amb la seva supervivència; en concret, es fa referència a la concepció de que, en paraules de Joan Font (1999), *‘el pez grande se come al chico’*.

L'estudi de les dades que ens proporciona la història electoral espanyola a nivell autonòmic desarticula per complet aquest concepte, ja que no només es pot comprovar que els partits minoritaris de govern poden sobreviure al marge del percentatge de parcel·les de poder que ocupen, sinó que, en alguns casos en poden sortir afavorits.

En primer lloc, podem comprovar utilitzant les taules proporcionades als annexos d'aquest treball que la variació electoral que han patit els socis minoritaris de govern és, en la gran majoria de casos, molt poc significativa. A mode d'il·lustració, la següent taula presenta, emprant les dades a les que hem fet referència, la tendència aproximada de la variació electoral dels subjectes analitzats a cada una de les comunitats autònomes.

L'anàlisi⁵ d'aquest apartat es basarà en tres sub-apartats diferenciats: Els casos en que els resultats electorals són iguals o millors, els casos en que aquests són pitjors i per acabar el cas concret de Cantàbria⁶.

Taula 5: Variació electoral aproximada dels partits minoritaris de govern a les diverses CCAA

CCAA	Millor	Igual	Pitjor
Andalusia	1	1	-
Aragó	3	-	2
Astúries	-	-	-
Cantàbria	x	x	x
Castella i Lleó	-	-	-
Castella la Manxa	-	-	-
Catalunya	3	5	3
Comunitat Valenciana	-	-	1
Extremadura	-	-	-
Galícia	-	-	1
Illes Balears	-	4	1
Illes Canàries	3	3	2
La Rioja	-	-	1
Madrid	-	-	1
Múrcia	-	-	-
Navarra	-	-	1
Pais Basc	2	3	4
Total	12	16	17

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Governos de Coalició

⁵ En aquesta Taula 5 s'han tingut en compte els resultats electorals dels partits de govern minoritaris que s'han mantingut a l'executiu durant un període de dues o més legislatures seguides.

⁶ El cas de Cantàbria surt marcat amb "x" perquè les dades que presenta aquesta comunitat autònoma s'estudiaran a part en l'apartat 5.3.

7.1 Resultats millors o idèntics

Seguint la mostra de la Taula 5 podem observar que els casos en els quals la millora dels resultats electorals es produeix a les eleccions autonòmiques són, de fet, els casos minoritaris. Això però cal sumar-ho als casos en els quals els resultats es queden intactes, és a dir, que el partit minoritari del govern en qüestió no ha disminuït els seus escons (tot i que si que poden haver disminuït els escons del partit majoritari). Això es deu a diversos motius; en primer lloc, el factor “raça” del propi partit; no es tenen en compte les mateixes variables quan un partit és de caràcter nacional i, per tant, té unes prioritats determinades alineades amb el partit estatal que un PANE que a més de poder canalitzar en molts casos millor els desitjos de la ciutadania també té elements culturals i tradicionals els quals poden afectar de major o menor manera en l’elecció del votant i a l’hora de rendir comptes davant el mateix. Aquest factor fa que si la ciutadania ha de pensar-se la modificació del vot tenint en compte exclusivament l’acció de govern, pot ser més fàcil la modificació d’aquest per part del votant d’un partit d’àmbit estatal que canviar el vot de l’elector del PANE; dit en altres paraules, *“la conexión entre el rendimiento electoral y la supervivencia en el poder no siempre existe”* (Alonso, 2008: 99). D’altra banda, existeix un factor important en relació a la figura del partit majoritari de govern; és aquest qui a ulls del votant dirigeix cap a on aniran les polítiques públiques que s’aplicaran al llarg de la legislatura. Això implica necessàriament que serà aquest partit majoritari qui surti pitjor parat de la mala gestió governamental, ja que *“no podrá evitar el castigo por una mala gestión económica con la misma facilidad que un partido nacionalista que comparte el poder con un partido de clase”* (Alonso, 2008: 100) degut al segon pla governamental al qual el PANE queda relegat. En tercer lloc, la flexibilitat que demostren els PANE’s (que són en la gran majoria de casos els escollits per a formar governs de coalició) a l’hora de pactar per a facilitar govern amb els diversos partits d’àmbit estatal. Aquests presenten una manera d’actuar que al votant li interessa perquè manté els seus interessos a l’agenda política independentment de qui presideixi l’executiu.

“Los partidos nacionalistas gobernantes en coaliciones mixtas tienen un rendimiento electoral mejor que el de sus homónimos en coaliciones homogéneas, esto es, formadas exclusivamente por partidos nacionalistas. (...) Los votantes nacionalistas no dudan en votar a partidos nacionalistas que muestran flexibilidad en sus alianzas políticas” (Alonso, 2008: 92)

7.2 Resultats desfavorables

Els resultats desfavorables a nivell electoral per als partits minoritaris en els governs de coalició són, tot i no deixar de ser significatius, poc rellevants en relació amb la situació a l'hora de dictaminar la posició que s'ostentarà a l'executiu. Això és degut a que, en la gran majoria de casos, la pèrdua electoral es presenta en forma d'un o dos escons, modificant en molt poc la percepció del partit minoritari dins el govern. També val a dir que en diverses ocasions hem observat que la baixada electoral ha sigut un càstig al govern en bloc, i és quelcom habitual que quan el càstig es presenta en forma de retirada de suports a la totalitat del govern, el partit majoritari sol ser el més perjudicat. Podem trobar exemples a Catalunya en les legislatures 1992 – 1995 o 2010 – 2012, al País Basc a la legislatura 1998 – 1999, i també a Navarra durant la legislatura 2003 – 2007 entre d'altres.

7.3 El cas de Cantàbria

Per últim, s'ha cregut convenient comentar el cas de Cantàbria per separat, ja que el seu desenvolupament en aquesta matèria ha sigut d'allò més peculiar. En aquesta comunitat autònoma van succeir una sèrie de negociacions que van permetre no només la supervivència del partit minoritari de govern, sinó que aquest, el PRC, va aconseguir fer-se amb la presidència.

En el següent quadre podem observar els resultats electorals de Cantàbria a nivell autonòmic des de l'any 1983, tot i que en aquest cas concret les dades ens interessen a partir de l'any 1995; quan el PP governa amb el suport del PRC.

CCAA	Govern	p1	ep1	%ep1	p2	ep2	%ep2	p3	ep3	%ep3	p4	ep4	%ep4	NPG	Força	Int	Inici	Final	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4	
CNB	Rguez Mnez.	PP	18	100										1	51,4	51-60	1983	1984	18	-	-	x	x	x	
CNB	Diaz Entresotos	PP	18	100										1	51,4	51-60	1984	1987	18	=	=	x	x	x	
CNB	Hormaechea I	PP	18	100										1	46,1	41-50	1987	1990	18	=	=	x	x	x	
CNB	Hormaechea II	UPCA	8	100										1	20,5	21-30	1990	1990	8	-	-	x	x	x	
CNB	Blanco García	PSOE	12	50		PP	7	29,2	PRC	3	12,5	CDS	2	8,3	4	61,5	61-70	1990	1991	24	-	-	-	-	-
CNB	Hormaechea III	UPCA	15	71,4		PP	6	28,6						2	53,8	51-60	1991	1992	21	-	-	-	x	x	
CNB	Hormaechea IV	PP	21	100										1	53,8	51-60	1992	1993	21	-	-	x	x	x	
CNB	Hormaechea V	UPCA	8	100										1	20,5	21-30	1993	1994	8	-	-	x	x	x	
CNB	Mnez. Sieso I	PP	13	65		PRC	7	35						2	55,5	51-60	1995	1999	20	-	-	-	x	x	
CNB	Mnez. Sieso II	PP	19	76		PRC	6	24						2	65,8	61-70	1999	2003	25	+5	+6	-1	x	x	
CNB	Revilla I	PRC	8	38,1		PSOE	13	61,9						2	53,8	51-60	2003	2007	21	-	-	-	x	x	
CNB	Revilla II	PRC	12	54,5		PSOE	10	45,5						2	53,8	51-60	2007	2011	22	+1	+4	-3	x	x	
CNB	Diego Palacios	PP	20	100										1	51,3	51-60	2011	2015	20	-	-	-	x	x	
CNB	Revilla III	PRC	12	70,5		PSOE	5	29,5						2	48,5	41-50	2015	2019	17	-	-	-	x	x	
CNB	Revilla IV	PRC	14	66,6		PSOE	7	33,3						2	60,0	61-70	2019		21	+4	+2	+2	x	x	

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició

Al llarg de les dues legislatures en les quals el PRC serveix de suport necessari al PP per tal de mantenir-se en l'executiu, podem observar un creixement important en escons del partit majoritari i un descens d'un escó pel que fa al partit minoritari. Sorprenentment, a

la legislatura posterior al segon govern de Sieso, Miguel Ángel Revilla aconseguix la presidència tot i tenint 5 escons menys que el PSOE. La pregunta és: Com pot ser que el partit que ha tret més escons dins la coalició cedeixi al partit minoritari la presidència? Explicat en paraules de Joan Ridao (2014) *“los acuerdos coalicionales se han realizado (...) cediendo en alguna ocasión la presidencia de la comunidad a estos partidos (PANE) como forma de asegurar su presencia en el gobierno, a pesar de no ser la primera fuerza parlamentaria”*. En aquest cas, *“este hecho se vio influido por la predisposición del PSOE, que ostentaba el gobierno del Estado, a romper la hegemonía del PP en el mapa de gobiernos autonómicos”* (Ridao, 2014: 185). El PRC va saber aprofitar l'embranchida política i la legislatura posterior al primer govern de coalició presidit pel PRC, aquest va aconseguir capgirar els resultats electorals convertint-se en el partit majoritari, aquest cop, sobrepassant en 2 escons al PSOE. Els dos següents governs formats per la mateixa coalició (2015 - actualitat) demostren la solidificació del partit presidit per Revilla, el qual va millorar els resultats electorals en relació a les últimes eleccions i en l'actualitat ostenta una important diferència amb el PSOE de 7 escons, representant el PRC un 66'6% del gruix del govern.

7.4 Observacions

Podem observar, doncs, que els resultats electorals no semblen perjudicar els partits minoritaris dins el govern sinó que existeix una relació més aviat neutral pel que fa al fet de compartir govern. Formar un govern de coalició no sembla ser un motiu de preocupació per al partit minoritari, sinó que, en qualsevol cas, quan existeix una davallada electoral en un determinat govern de coalició, les dades mostren que aquesta davallada es sol presentar a la totalitat del govern a mode de càstig per la gestió de la legislatura.

El cas del Govern de Revilla n'és un de peculiar donades les circumstàncies electorals de la zona, però ens serveix per demostrar que la realitat és contrària a la hipòtesi inicialment presentada en aquest treball en relació a que el partit minoritari de govern sempre és el castigat. El cas de la Comunitat Autònoma de Cantàbria ens mostra que, fins i tot essent el partit minoritari de govern, si les negociacions es duen a terme des d'una posició dominant, es poden acabar capgirant les resultats electorals convertint al soci minoritari en el soci que ostenta la presidència del govern.

8. La importància de la primera legislatura

Per a fer front a la següent hipòtesi, la qual exposa que la primera legislatura sempre és la més profitosa per a un govern de coalició i, a partir de la segona en endavant, els resultats empitjoren, s'ha confeccionat aquesta taula la qual representa els resultats electorals de les diverses coalicions governamentals de cada una de les comunitats autònomes i n'expressa la seva evolució.

Taula 6: Evolució dels governs de coalició autonòmics després de la primera legislatura

CCAA	1	2	3	4	5
Andalusia	1	2 (M)	-	-	-
Aragó	4	1 (M)	1 (M)	-	-
Astúries	2	-	-	-	-
Cantàbria	2	3 (M)	-	-	-
Castella i Lleó	2	-	-	-	-
Castella la Manxa	1	-	-	-	-
Catalunya	5	2 (V)	-	-	1 (P)
Comunitat Valenciana	3	-	-	-	-
Extremadura	0	-	-	-	-
Galícia	3	1 (P)	-	-	-
Illes Balears	3	2 (M)	-	-	-
Illes Canàries	4	2 (V)	-	1 (I)	-
La Rioja	1	1 (M)	-	-	-
Madrid	1	-	-	-	-
Múrcia	1	-	-	-	-
Navarra	4	1 (P)	-	-	-
Pais Basc	3	2 (V)	1 (V)	-	-

Font: Confecció pròpia utilitzant la base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició

La columna marcada en vermell representa el numero de governs de coalició que han durat una sola legislatura. En aquest apartat no seran objecte d'estudi (ex).

Llegenda:

M = Els resultats de la mateixa coalició milloren després de la primera legislatura.

P = Els resultats de la mateixa coalició empitjoren després de la primera legislatura.

V = La mateixa coalició obté diferents resultats després de la primera legislatura.

I = Els resultats de la mateixa coalició es mantenen idèntics.

La taula 6 contempla tots els governs de coalició que hagin ostentat la titularitat de l'executiu entre una i cinc legislatures, però per tal de desenvolupar l'argumentació d'aquest apartat, tots els governs que han durat una sola legislatura han estat marcats en

vermell per tal de facilitar la diferenciació entre els subjectes que ens interessin per tal de desenvolupar l'anàlisi i els que no.

Per posar un exemple, en el cas d'Andalusia podem observar que hi ha hagut un govern de coalició que ha durat una sola legislatura, i seguidament observem que n'hi ha hagut dos que han durat dues legislatures; a més, podem veure una "M" que com expressa a la llegenda de la pròpia taula, indica que a tots dos governs de coalició que han durat dues legislatures, els resultats han millorat a la segona legislatura en relació amb la primera.

Els resultats sorgits d'aquesta taula expressen una realitat que a priori demostra que la primera legislatura no necessàriament ha de ser la millor. Seguint les dades exposades, trobem deu governs de coalició en els quals els resultats electorals han millorat després de la primera legislatura, fins i tot en el cas d'Aragó trobem un govern en el qual la millor legislatura de les tres ha sigut la tercera. Seguidament, podem observar un total de set governs en els quals els resultats de la segona o tercera legislatura són variants; això implica que no hi ha un patró estrictament visible dins la comunitat autònoma i, per tant, existeixen casos en els quals s'hi ha pogut observar una millora i casos en els quals s'ha detectat una lleugera davallada en els resultats. En alguns casos s'han estimat baixades més importants. Seguint per aquest camí, trobem els casos en els quals els resultats han sigut netament pitjors: en concret n'hi ha tres i estan situats a Catalunya, Galicia, Navarra. El cas català és el més impressionant ja que fa referència als resultats electorals de l'era encapçalada per Jordi Pujol, el qual va obtenir uns resultats a partir de la segona legislatura de: $57 > 53 > 51 > 51 > 44 > 41$. Aquests números representen la força parlamentària del govern pel que fa al percentatge d'escons dels partits de govern al Parlament de Catalunya.⁷ Per acabar, trobem el cas particular de les Illes Canàries, en el qual s'observa que entre els anys 1996 i 2005, el govern presidit per Coalición Canaria obté a nivell de números absoluts el mateix resultat exacte entre la segona i la quarta legislatura, concretament un 65% que es manté fixe durant aquest període. Cal recordar que pel que fa a aquest cas concret, parlem del percentatge parlamentari que representa la coalició, no dels resultats que hagi pogut treure cada un dels partits en particular.

La taula anteriorment presentada exposa una qüestió interessant, i és que com es pot comprovar, la gran majoria de governs de coalició no sobreviuen a la primera legislatura,

⁷ Les dades que fan referència a la força parlamentària d'entre la segona i la setena legislatura de Jordi Pujol es poden trobar als annexos d'aquest treball, concretament a la base de dades de l'Observatori de Governos de Coalició.

però quan ho fan, els resultats que es poden observar són esperançadors. Les dades exposen que a nivell de percentatges, un 48% dels governs de coalició que sobreviuen a la primera legislatura milloren; per contra, s'observa que un 14% dels casos estudiats obtenen resultats pitjors. A l'hora de gestionar les dades, atesos que la voluntat d'aquest apartat és la de trobar patrons que justifiquin una causa-efecte concreta, s'ha decidit no tenir en compte els resultats variables, és a dir, aquells que no expressen un patró de conducta concret; aquests casos representen sobre el total dels governs estudiats un 33%.

Fetes aquestes observacions, podem veure que si retirem els patrons de dades variables (V), és a dir, els que tenen resultats que no assenyalen cap a cap direcció concreta ja sigui favorable o desfavorable, la tendència general de les altres dues variables marca un cert favoritisme pel que fa a la millora dels resultats electorals un cop superada la primera legislatura.

Els casos que s'analitzen mostren els patrons que ja havíem presentat anteriorment en l'apartat relatiu a la divisió de les autonomies pel Model General i els Models Particulars; d'aquesta manera, podem veure que no existeix cap govern de coalició que hagi sobreviscut a la primera legislatura en les comunitats autònomes que trobem en el Model General de partit únic d'àmbit estatal com són el cas de Madrid, Castella i Lleó, Castella la Manxa, Extremadura o Múrcia, entre d'altres. D'altra banda, trobem les comunitats situades en l'apartat dels Models Particulars com a líders a l'hora de presentar governs de coalició que han durat dues o més legislatures amb la mateixa composició de partits. Aquest és el cas de Catalunya, Canàries o el País Basc (aquests dos últims amb resultats clarament favorables per als protagonistes).

Podem concloure, per tant, que les dades confirmen allò que aquest apartat ha suposat des del primer instant: la primera legislatura, tot i que ser el límit electoral per a la majoria dels governs de coalició que s'han format a l'estat espanyol a nivell de les autonomies, no representat un factor perjudicant en el cas que la coalició de govern aconsegueixi mantenir-se en el poder. En aquest cas, les dades ens mostren que un 48% dels governs de coalició que sobreviuen a la primera legislatura i es mantenen entre dos i cinc legislatures més, aconsegueixen millorar els seus resultats. Si tenim en compte mantenir-se igual com a quelcom positiu, hem d'afegir el cas canari amb quatre legislatures més, i si excloem de l'equació les dades variables i per tant aquelles que no representen una tendència específica que ens ajudi a crear una relació de causalitat, el percentatge de casos en els quals els governs de coalició que milloren els seus resultats després de la primera

legislatura, resulta ser molt més important que els casos en que els resultats empitjoren després del primer govern; concretament, els casos representats amb dades concloents es presentaria de la següent manera: Casos en els quals es mostra un patró clar de millora: 79% *vs* Casos en els quals es troba un patró clar de davallada electoral: 21%.

9. Conclusions

Aquest treball ha representat tot un repte des del punt de vista de la gestió d'una base de dades tant completa com ho és la oferta per l'Observatori de Governos de Coalició. S'ha presentat una teoria ambiciosa referent a l'efecte electoral de governar en coalició a nivell autonòmic a Espanya, en concret, el desenvolupament d'aquest document ha aglomerat tots els governs autonòmics de la transició.

El treball ha començat exposant aquelles situacions en les quals segons Kaare Ström es considera que es pot parlar d'un nou govern; això ha servit per tal de gestionar les dades de l'Observatori de Governos de coalició de manera adequada. A continuació s'ha procedit amb la introducció històrica sobre les tendències polítiques de les autonomies, s'ha repassat un concepte clau per a la resta del treball: no es poden comparar les disset autonomies com a entitats individuals o subjectes dividits ateses les característiques de cada una de les comunitats. S'ha fet un repàs de la divisió històrica entre les comunitats, la freqüència amb la que aquestes han estat governades per governs de coalició i quina és la tendència en l'actualitat en vers aquest fenomen. Tot això ha servit de preparació per tal de poder crear un marc teòric en el qual poder basar l'exposició de les diverses respostes que n'hem pogut treure de l'estudi de les tres hipòtesis principals.

Entrant ja als resultats observats de la primera hipòtesi, s'ha procedit a remarcar el següent: en primer lloc, la divisió de les comunitats entre el Model General de partit únic, el Model General que requereix dels PANE i els Models Particulars, ha permès crear tres grups de diversa intensitat en relació amb el fenomen dels governs de coalició. Això s'ha pogut observar de la següent manera; en el cas del Model General de partit únic, els governs de coalició son gairebé inexistents, la tendència és a governar de manera solitària fins i tot si implica governar en minoria. En el cas del Model General que requereix un o més PANE's per governar, els partits que ostenten la presidència segueixen sent, com al Model General de partit únic, els partits d'àmbit estatal, tot i que en aquest cas, necessiten el suport d'un partit d'àmbit autonòmic per poder governar, concretament en aquest

apartat hem observat els casos de les Illes Balears i l'Aragó. Seguidament, els casos dels Models Particulars són els més especials atesos que solen presidir els PANE's i tenen un panorama de tradició política molt diferent a la resta ja que, de fet, els governs de coalició, al contrari que en les dues variants del Model General, són d'allò més freqüents. Un cop s'ha tingut la divisió de les autonomies seguint aquest mètode, S'ha observat l'existència de patrons pel que fa al fet de governar a nivell estatal i la influència que això té sobre la formació de governs a nivell autonòmic. En aquest apartat s'han pogut observar tendències que marquen una certa correlació entre el fet d'ostentar el govern de la nació i l'èxit a l'hora de formar governs a nivell autonòmic a la resta del territori. La pàgina 25 d'aquest treball presenta un gràfic on es poden observar patrons de colors, diferenciant també entre governs de partit únic i governs de coalició. Els resultats sorgits d'aquestes dades són els següents: Existeix una certa tendència favorable al fet de formar més governs autonòmics en el cas d'ostentar la presidència del govern de la nació, tot i que no es pot establir una relació de causalitat estricte atesos que existeixen altres variables que s'haurien de tenir en compte com per exemple la situació econòmica o certes crisis de govern com podrien ser els escàndols de corrupció. És doncs, així, que podem afirmar que ser el partit d'àmbit estatal no implica *per se* cap espècie d'avantatge electoral específic i concret arrel de la seva naturalesa en vers la resta de partits competidors. En qualsevol cas, és una variable més a tenir en compte.

Dirigint-nos ara cap a la segona hipòtesi, els resultats són d'allò més concloents pel que fa als interessos d'aquest document. Es planteja que el perjudici electoral de governar en coalició sempre recau en el partit minoritari de govern. Aquest treball ha desmentit aquesta hipòtesi de dues maneres diferents. En primer lloc, observant el marc general, gràcies a les dades ofertes per la Observatori de Governos de Coalició s'ha pogut demostrar que els casos en els quals els resultats electorals han sigut iguals o millors a la segona legislatura pel que fa referència als partits minoritaris de govern sumen un total del 62,2%. Aquest percentatge topa frontalment amb l'adverbi que dona força a la hipòtesi; "sempre", demostrant que no només no és així sinó que, de fet, els casos en els quals els governs de coalició són perjudicials per als socis minoritaris són minoria, concretament un 37,8%. En segon lloc, el cas específic de Cantàbria dona la imatge del factor essencial que representa la força amb la qual un partit minoritari negocia la seva situació. Aquest exemple és en si mateix una mostra del que pot arribar a aconseguir un partit minoritari

que coneix no només la seva posició negociadora sinó també els desitjos del partit majoritari d'estar al govern i alhora debilitar el rival principal a nivell nacional.

La tercera i última hipòtesis que es presenta en aquest treball per tal d'afrontar la teoria exposada a l'inici d'aquest document fa referència a la davallada electoral dels governs de coalició després de la primera legislatura. L'anàlisi de les dades ha mostrat el següent: tot i ser cert que en la majoria dels casos els governs de coalició no sobreviuen la primera legislatura (entenent per sobreviure el fet de que els mateixos partits que han format el primer govern formin el segon, tercer, etc) el que s'ha buscat són patrons que especifiquin quin és el comportament si en efecte s'arriba a una segona, tercera, quarta o cinquena legislatura. Els casos en els quals s'ha detectat una millora de resultats a partir de la segona legislatura ha sigut del 48% en contra del 14% de casos en els quals s'ha observat un patró clar d'empitjorament electoral. Si retirem les dades que no han permès marcar un patró concret, un 33% dels casos (cal remarcar que estem parlant d'una tercera part dels casos, una mostra prou important com per estudiar-la amb més profunditat en futures ocasions), ens trobem que les situacions en les quals els resultats són millors o iguals passen a ser el 79% dels casos que s'han pogut classificar dins els patrons prèviament identificats. És per tant possible afirmar que, en qualsevol cas no existeix una relació causal entre la permanència al poder d'un govern de coalició i la davallada electoral, rebutjant així la tercera i última hipòtesi presentada en aquest treball.

La conclusió general d'aquest treball presenta una resposta satisfactòria a la qüestió presentada a la teoria que motiva el present document. Governar en coalició no és de per si un factor que perjudiqui als socis de govern sinó que s'han de tenir en compte altres variables alienes al fet de compartir l'executiu.

Per acabar, es presenta una última reflexió, i és que els governs de coalició no només no representen la debilitat d'un sistema de partits que no sap posar-se d'acord, sinó que és tot el contrari. Els governs de coalició són l'expressió d'una societat ben avinguda i d'un parlament plural amb els processos de negociació comuns i la comunicació política al més alt nivell. Aquest fenomen és d'allò més interessant i caldrà estudiar-lo a fons en els propers anys atesa la necessitat política i social emergent de la polarització que esta vivint la societat en l'actualitat; només cal veure els casos de Múrcia o Madrid els quals mai havien governat en coalició fins a dia d'avui.

10. Bibliografía

- ALONSO, S.; (2008), '*La duración en el poder y el rendimiento electoral de los partidos nacionalistas gobernantes: ¿La ventaja competitiva del nacionalismo?*', Revista Española de Investigaciones Sociológicas (REIS) Nº 121, pag 81 – 103.
- DELGADO, S & MONTALBES, J.; (2019), '*Los gobiernos autonómicos: mayorías, minorías y coaliciones*', Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), pag 409 – 425.
- DOWNS, W.; (1998), '*Coalition Government Subnational Style. Multiparty Politics in European Regional Parliaments*', Ohio University State, Ohio.
- FALCÓ-GIMENO, A.; (2011), '*Coalition governance: causes and consequences*', Centro de Estudios Avanzados en Ciencias Sociales, Madrid.
- FALCÓ-GIMENO, A.; (2011), '*El reparto de Consejerías en los Gobiernos Autonómicos de Coalición en España*', Instituto Juan March.
- FIELD, B.N.; (2016), '*Por qué funcionan los gobiernos minoritarios. Política territorial multinivel en España*', Tirant lo Blanch, Observatorio de Gobiernos de Coalición, Valencia
- FONT, J.; (1999), '*El pez grande se come al chico. Las consecuencias electorales de gobernar en las CC.AA. y municipios españoles*'. Revista española de investigaciones sociológicas, núm. 87, pag 145 – 176.
- FORTUNATO, D.; (2017), '*The electoral implications of Coalition Policy Making*', Cambridge University, British Journal of Political Science''
- GARMENDIA, A.; '*40 años de gobiernos autonómicos en España: competición política, feudos electorales y calidad de gobierno*', fundaciónalternativas.org.
- MATAS, J.; (2007), '*Governs de coalició i valors democràtics*' EINES.
- MATAS, J.; (2015), '*La formación de un gobierno de coalición*', Tirant lo Blanch, Observatorio de los Gobiernos de Coalición, València.
- MATAS, J.; (2020), '*Let's govern together! The formation of a coalition government*', Tirant lo Blanch, Observatori de Govers de Coalició, València.
- MATAS, J.; (2021), '*Guia per formar un govern de coalició*', UBe Biblioteca Universitaria, Barcelona.
- RENIU, JM (ed), et al.; (2012), '*Sistema político español*'. Hyugens Editorial, Ciencia Política. Barcelona, España.
- RENIU, JM (ed), et al.; (2013), '*Pactar para gobernar. Dinámicas coalicionales en la España multinivel*'. Tirant lo Blanch, Observatorio de los Gobiernos de Coalición, València.
- RENIU, JM (ed), et al.; (2014), '*Los gobiernos de coalición de las Comunidades Autónomas españolas*', Atelier, Observatorio de los Gobiernos de Coalición, Barcelona.

RENIU, JM.; (2001), ‘¿Merece la pena coaligarse? La formación de gobiernos de minoritarios en España, 1977 – 1996’, Revista Española de Ciencia Política. Num 5, pag 111 – 142.

RENIU, JM.; (2002), ‘La formación de gobiernos minoritarios en España’, Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), Madrid.

RENIU, JM.; (2010), ‘Els Governs de Coalició’. UOC, Barcelona.

STROM, K.; (1990), ‘Minority government and majority rule’, Cambridge university Press, Cambridge.

TRONCONI, F.; (2015), ‘Ethno-regionalist parties in Regional Government: Multilevel Coalitional strategies in Italy and Spain’, Cambridge, pag 578 – 606.

11. Webgrafia

La Moncloa. Gobierno de España, Presidencia del Gobierno. Gobiernos por legislaturas. URL:
(<https://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gobiernosporlegislaturas/paginas/index.aspx>).

Generalitat de Catalunya, Gencat. Processos electorals, 1980 – 2020. URL:
(<https://eleccions.gencat.cat/ca/inici>)

Base de dades Observatori de Governs de Coalició, (25/02/2021), URL:
(http://www.ub.edu/OGC/index_es_archivos/Datos.htm)

12. Taules

Taula 1: Total de governs autonòmics de partit únic i de coalició 1980 – 2020.

Taula 2: Total de governs autonòmics desglossat 1980 – 2020.

Taula 3: Representació gràfica a partir de la Taula 1 del percentatge de governs de partit únic i de coalició de cada Comunitat Autònoma.

Taula 4: Mostra dels governs de partits d'àmbit a estatal a nivell nacional i autonòmic 1980 – 2020.

Taula 5: Variació electoral aproximada dels partits minoritaris de govern a les diverses CCAA.

Taula 6: Evolució dels governs de coalició autonòmics després de la primera legislatura.

13. Gràfiques

Gràfica 1: Gràfica de partits de govern a nivell autonòmic i estatal 1977 – 2020.

Gràfica 2: Evolució dels resultats electorals dels governs de coalició que s'han mantingut dues o més legislatures amb els mateixos socis de govern

14. Il·lustracions

Il·lustració1 : Mapa d'Espanya en representació del tipus de govern majoritari a cada CCAA.

15. Imatges

Mapa polític per comunitats autònomes d'Espanya en blanc : Cerebriti, Geografia, Comunitats Autònomes Espanyoles, URL: (<https://www.cerebriti.com/juegos-de-geografia/comunidades-autonomas-espanolas3>) (Editat)

16. Annexos

16.1 Base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició

CCAA	Govern	p1	ep1	%ep1	p2	ep2	%ep2	p3	ep3	%ep3	p4	ep4	%ep4	NPG	Força	Int	Inici	Final	esc
CAT	Pujol I	CDC	35	81,4	UDC	8	18,6							2	31,8	31-40	1980	1984	43
CAT	Pujol II	CDC	56	72,7	UDC	16	20,8	ERC	5	6,5				3	57,1	51-60	1984	1987	77
CAT	Pujol III	CDC	56	77,8	UDC	16	22,2							2	53,3	51-60	1987	1988	72
CAT	Pujol IV	CDC	54	78,2	UDC	15	21,8							2	51,1	51-60	1988	1992	69
CAT	Pujol V	CDC	54	77,1	UDC	16	22,9							2	51,8	51-60	1992	1995	70
CAT	Pujol VI	CDC	46	76,7	UDC	14	23,3							2	44,4	41-50	1995	1999	60
CAT	Pujol VII	CDC	46	75	UDC	13	25							2	41,5	41-50	1999	2003	56
CAT	Maragall I	PSC	42	56,7	ERC	23	31,1	ICV	9	12,2				3	54,8	51-60	2003	2006	74
CAT	Maragall II	PSC	42	82,3	ICV	9	17,7							2	36,3	31-40	2006	2006	51
CAT	Montilla	PSC	37	52,8	ERC	21	30	ICV	12	17,1				3	51,8	51-60	2006	2010	70
CAT	Mas I	CDC	48	77,4	UDC	14	22,6							2	45,9	41-50	2010	2012	62
CAT	Mas II	CDC	37	74	UDC	13	26							2	37,0	31-40	2012	2015	50
CAT	Mas III	CDC	36	100										1	26,7	21-30	2015	2015	36
CAT	Puigdemont	CDC	38	61,3	ERC	24	38,7							2	45,9	41-50	2016	2017	62
CAT	Torra	JxC	34	51,5	ERC	32	48,5							2	48,9	41-50	2018	2020	66
AND	Escuredo	PSOE	66	100										1	60,5	51-60	1982	1984	66
AND	Rguez Borbolla I	PSOE	66	100										1	60,5	51-60	1984	1986	66
AND	Rguez Borbolla II	PSOE	60	100										1	55,0	51-60	1986	1990	60
AND	Chaves I	PSOE	62	100										1	56,8	51-60	1990	1994	62
AND	Chaves II	PSOE	45	100										1	41,2	41-50	1994	1996	45
AND	Chaves III	PSOE	52	92,8	PA	4	7,2							2	51,3	51-60	1996	2000	56
AND	Chaves IV	PSOE	52	91,2	PA	5	8,8							2	51,4	51-60	2000	2004	57
AND	Chaves V	PSOE	61	100										1	50,3	51-60	2004	2008	61
AND	Chaves VI	PSOE	56	100										1	51,4	51-60	2008	2009	56
AND	Griñán I	PSOE	56	100										1	51,4	51-60	2009	2012	56
AND	Griñán II	PSOE	47	79,7	IU/LV/CA	12	20,3							2	54,1	51-60	2012	2013	59
AND	Díaz I	PSOE	47	79,7	IU/LV/CA	12	20,3							2	54,1	51-60	2013	2015	59
AND	Díaz II	PSOE	47	100										1	43,1	41-50	2015	2019	47
AND	Moreno	PP	26	55,3	C'S	21	44,7							2	43,1	41-50	2019		47
ARA	Marraco	PSOE	33	100										1	50,0	41-50	1983	1987	33
ARA	Gómez Rocés I	PAR	19	100										1	28,3	21-30	1987	1989	19
ARA	Gómez Rocés II	PAR	19	61,3	PP	12	38,7							2	46,2	41-50	1989	1991	31
ARA	Eiroa	PAR	17	50	PP	17	50							2	50,7	51-60	1991	1993	34
ARA	Marco Berge	PSOE	30	100										1	44,7	41-50	1993	1995	30
ARA	Lanzuela	PAR	27	65,8	PP	14	34,2							2	61,2	61-70	1995	1999	41
ARA	Iglesias I	PSOE	23	69,7	PAR	10	30,3							2	49,2	41-50	1999	2003	33
ARA	Iglesias II	PSOE	27	77,1	PAR	8	22,9							2	52,2	51-60	2003	2007	35
ARA	Iglesias III	PSOE	30	76,9	PAR	9	23,1							2	58,2	51-60	2007	2011	39
ARA	Rudi I	PP	30	100										1	44,8	41-50	2011	2012	30
ARA	Rudi II	PP	30	81,1	PAR	7	18,9							2	55,2	51-60	2012	2015	37
ARA	Lambán I	PSOE	18	90	CHA	2	10							2	29,8	21-30	2015	2019	20
ARA	Lambán II	PSOE	24	68,8	PAR	3	8,6	CHA	3	8,6	POD	5	14,3	4	52,2	51-60	2019		35
AST	Silva I	PSOE	26	100										1	57,7	51-60	1983	1987	26
AST	Silva II	PSOE	20	100										1	44,4	41-50	1987	1991	20
AST	Rguez Vigil	PSOE	21	100										1	46,6	41-50	1991	1993	21
AST	Trevín	PSOE	21	100										1	46,6	41-50	1993	1995	21
AST	Marqués	PP	21	100										1	46,6	41-50	1995	1999	21
AST	Alvarez Areces I	PSOE	24	100										1	53,3	51-60	1999	2003	24
AST	Alvarez Areces II	PSOE	22	84,6	IU	4	15,4							2	57,8	51-60	2003	2007	26
AST	Alvarez Areces III	PSOE	21	100										1	46,6	41-50	2007	2008	21
AST	Alvarez Areces IV	PSOE	21	84	IU	4	16							2	55,5	51-60	2008	2011	25
AST	Alvarez Cascos	FAC	16	100										1	35,5	31-40	2011	2012	16
AST	Fernández I	PSOE	17	100										1	37,8	31-40	2012	2015	17
AST	Fernández II	PSOE	14	100										1	31,1	31-40	2015	2019	14
AST	Barbón	PSOE	20	100										1	44,4	41-50	2019		20
CNB	Rguez Mnez.	PP	18	100										1	51,4	51-60	1983	1984	18
CNB	Díaz Entresotos	PP	18	100										1	51,4	51-60	1984	1987	18
CNB	Hormaechea I	PP	18	100										1	46,1	41-50	1987	1990	18
CNB	Hormaechea II	UPCA	8	100										1	20,5	21-30	1990	1990	8
CNB	Blanco García	PSOE	12	50	PP	7	29,2	PRC	3	12,5	CDS	2	8,3	4	61,5	61-70	1990	1991	24
CNB	Hormaechea III	UPCA	15	71,4	PP	6	28,6							2	53,8	51-60	1991	1992	21
CNB	Hormaechea IV	PP	21	100										1	53,8	51-60	1992	1993	21
CNB	Hormaechea V	UPCA	8	100										1	20,5	21-30	1993	1994	8
CNB	Mnez. Sieso I	PP	13	65	PRC	7	35							2	55,5	51-60	1995	1999	20

CNB	Mnez. Sieso II	PP	19	76	PRC	6	24									2	65,8	61-70	1999	2003	25
CNB	Revilla I	PRC	8	38,1	PSOE	13	61,9									2	53,8	51-60	2003	2007	21
CNB	Revilla II	PRC	12	54,5	PSOE	10	45,5									2	53,8	51-60	2007	2011	22
CNB	Diego Palacios	PP	20	100												1	51,3	51-60	2011	2015	20
CNB	Revilla III	PRC	12	70,5	PSOE	5	29,5									2	48,5	41-50	2015	2019	17
CNB	Revilla IV	PRC	14	66,6	PSOE	7	33,3									2	60,0	61-70	2019		21
MAD	Leguina I	PSOE	51	100												1	54,2	51-60	1983	1987	51
MAD	Leguina II	PSOE	40	100												1	49,4	41-50	1987	1991	40
MAD	Leguina III	PSOE	41	100												1	45,0	41-50	1991	1995	41
MAD	Ruiz Gallardón I	PP	54	100												1	52,4	51-60	1995	1999	54
MAD	Ruiz Gallardón II	PP	55	100												1	53,9	51-60	1999	2003	55
MAD	Aguirre I	PP	57	100												1	51,3	51-60	2003	2007	57
MAD	Aguirre II	PP	67	100												1	55,8	51-60	2007	2011	67
MAD	Aguirre III	PP	72	100												1	55,8	51-60	2011	2012	72
MAD	González	PP	72	100												1	55,8	51-60	2012	2015	72
MAD	Cifuentes	PP	48	100												1	37,2	31-40	2015	2018	48
MAD	Garrido	PP	48	100												1	37,2	31-40	2018	2019	48
MAD	Díaz Ayuso	PP	30	53,8	C'S	26	46,2									2	42,4	41-50	2019	2021	56
MAD																					
VAL	Lerma I	PSOE	51	100												1	75,0	71-80	1983	1987	51
VAL	Lerma II	PSOE	42	100												1	47,2	41-50	1987	1991	42
VAL	Lerma III	PSOE	45	100												1	50,5	51-60	1991	1995	45
VAL	Zaplana I	PP	42	91,3	UV	4	8,7									2	51,7	51-60	1995	1999	46
VAL	Zaplana II	PP	49	100												1	55,0	51-60	1999	2002	49
VAL	Olivas	PP	49	100												1	55,0	51-60	2002	2003	49
VAL	Camps I	PP	48	100												1	53,9	51-60	2003	2007	48
VAL	Camps II	PP	54	100												1	54,5	51-60	2007	2011	54
VAL	Camps III	PP	55	100												1	55,5	51-60	2011	2011	55
VAL	Fabra	PP	55	100												1	55,5	51-60	2011	2015	55
VAL	Puig I	PSOE	23	54,7	COMP	19	45,3									2	47,4	41-50	2015	2019	42
VAL	Puig II	PSOE	27	51,9	COMP	17	32,7	P'S	8	15,4						3	52,5	51-60	2019		52
CLM	Bono I	PSOE	23	100												1	52,2	51-60	1983	1987	23
CLM	Bono II	PSOE	25	100												1	53,2	51-60	1987	1991	25
CLM	Bono III	PSOE	27	100												1	57,4	51-60	1991	1995	27
CLM	Bono IV	PSOE	24	100												1	51,1	51-60	1995	1999	24
CLM	Bono V	PSOE	26	100												1	55,3	51-60	1999	2003	26
CLM	Bono VI	PSOE	29	100												1	61,7	61-70	2003	2004	29
CLM	Barreda I	PSOE	29	100												1	61,7	61-70	2004	2007	29
CLM	Barreda II	PSOE	26	100												1	55,3	51-60	2007	2011	26
CLM	Cospedal	PP	25	100												1	51,0	51-60	2011	2015	25
CLM	García-Page I	PSOE	15	100												1	45,4	41-50	2015	2017	15
CLM	García-Page II	PSOE	15	88,2	POD	2	17,8									2	57,6	51-60	2017	2019	17
CLM	García-Page III	PSOE	19	100												1	51,5	51-60	2019		19
CLE	Madrid	PSOE	42	100												1	50,0	41-50	1983	1986	42
CLE	Nalda	PSOE	42	100												1	50,0	41-50	1986	1987	42
CLE	Aznar	PP	32	100												1	38,1	31-40	1987	1989	32
CLE	Posada	PP	33	63,4	CDS	19	36,6									2	61,9	61-70	1989	1991	52
CLE	Lucas I	PP	43	100												1	51,2	51-60	1991	1995	43
CLE	Lucas II	PP	50	100												1	59,5	51-60	1995	1999	50
CLE	Lucas III	PP	48	100												1	57,1	51-60	1999	2001	48
CLE	Herrera I	PP	48	100												1	57,1	51-60	2001	2003	48
CLE	Herrera II	PP	48	100												1	58,5	51-60	2003	2007	48
CLE	Herrera III	PP	48	100												1	57,8	51-60	2007	2011	48
CLE	Herrera IV	PP	53	100												1	63,1	61-70	2011	2015	53
CLE	Herrera V	PP	42	100												1	50,6	51-60	2015	2019	42
CLE	Fdez. Mañueco	PP	29	70,7	C'S	12	29,3									2	50,6	51-60	2019		41
EXT	Ibarra I	PSOE	35	100												1	53,8	51-60	1983	1987	35
EXT	Ibarra II	PSOE	34	100												1	52,3	51-60	1987	1991	34
EXT	Ibarra III	PSOE	39	100												1	60,0	51-60	1991	1995	39
EXT	Ibarra IV	PSOE	31	100												1	47,7	41-50	1995	1999	31
EXT	Ibarra V	PSOE	34	100												1	52,3	51-60	1999	2003	34
EXT	Ibarra VI	PSOE	36	100												1	55,4	51-60	2003	2007	36
EXT	Fdez. Vara I	PSOE	38	100												1	58,5	51-60	2007	2011	38
EXT	Monago	PP	32	100												1	49,2	41-50	2011	2015	32
EXT	Fdez. Vara II	PSOE	30	100												1	46,1	41-50	2015	2019	30
EXT	Fdez. Vara III	PSOE	34	100												1	52,3	51-60	2019		34
GAL	Fdez. Albor I	PP	26	100												1	36,3	31-40	1981	1983	26
GAL	Fdez. Albor II	PP	26	68,4	GPI	12	31,6									2	53,5	51-60	1983	1984	38
GAL	Fdez. Albor III	PP	26	74,3	GPI	9	25,7									2	49,3	41-50	1984	1985	35
GAL	Fdez. Albor IV	PP	34	100												1	47,9	41-50	1985	1986	34
GAL	Glez. Laxe	PSOE	22	64,7	CG	11	32,3	PNG	1	3						3	47,9	41-50	1986	1989	34
GAL	Fraga I	PP	34	89,5	CdG	4	10,5									2	50,6	51-60	1989	1991	38
GAL	Fraga II	PP	38	100												1	50,6	51-60	1991	1993	38
GAL	Fraga III	PP	43	100												1	57,3	51-60	1993	1997	43
GAL	Fraga IV	PP	42	100												1	56,0	51-60	1997	2001	42

GAL	Fraga V	PP	41	100													1	54,6	51-60	2001	2005	41
GAL	Pérez Touriño	PSOE	25	65,8	BNG	13	34,2										2	50,7	51-60	2005	2009	38
GAL	Feijoo I	PP	38	100													1	50,7	51-60	2009	2012	38
GAL	Feijoo II	PP	41	100													1	54,7	51-60	2012	2016	41
GAL	Feijoo III	PP	41	100													1	54,7	51-60	2016	2020	41
GAL	Feijoo IV	PP	42	100													1	56,0	51-60	2020		42
BAL	Cañellas I	PP	21	100													1	38,8	31-40	1983	1987	21
BAL	Cañellas II	PP	25	86,2	UM	4	13,8										2	49,1	41-50	1987	1991	29
BAL	Cañellas III	PP	28	90,4	UM	3	9,6										2	52,5	51-60	1991	1994	31
BAL	Cañellas IV	PP	28	100													1	47,4	41-50	1994	1995	28
BAL	Soler Cladera	PP	31	100													1	52,5	51-60	1995	1996	31
BAL	Matas I	PP	30	100													1	50,8	51-60	1996	1999	30
BAL	Antich I	PSOE	13	61,9	PSM	5	23,8	IU	3	14,3	EV	0	0				4	35,6	31-40	1999	2003	21
BAL	Matas II	PP	30	100													1	50,8	51-60	2003	2007	30
BAL	Antich II	PSOE	19	63,4	PSM	3	10	UM	3	10	Var.	5	16,6				4	50,8	51-60	2007	2010	30
BAL	Antich III	PSOE	19	70,4	PSM	3	11,1	Var.	5	18,5							3	45,8	41-50	2010	2010	27
BAL	Antich IV	PSOE	19	70,4	PSM	3	11,1	Var.	5	18,5							3	45,8	41-50	2010	2011	27
BAL	Bauzá	PP	35	100													1	59,3	51-60	2011	2015	35
BAL	Armengol I	PSOE	14	100													1	23,7	21-30	2015	2019	14
BAL	Armengol II	PSOE	19	61,4	P'S	6	19,3	MÉS	6	19,3							3	52,5	51-60	2019		31
EUS	Garaicoetxea I	PNV	25	100													1	41,6	41-50	1980	1984	25
EUS	Garaicoetxea II	PNV	32	100													1	42,6	41-50	1984	1985	32
EUS	Ardanza I	PNV	32	100													1	42,6	41-50	1985	1986	32
EUS	Ardanza II	PNV	17	47,2	PSOE	19	52,8										2	48,0	41-50	1987	1990	36
EUS	Ardanza III	PNV	22	59,4	EA	9	24,3	EE	6	16,3							3	49,3	41-50	1990	1991	37
EUS	Ardanza IV	PNV	22	56,4	PSOE	16	41	EE	1	2,6							3	52,0	51-60	1991	1993	39
EUS	Ardanza V	PNV	22	57,9	PSOE	16	42,1										2	50,6	51-60	1993	1994	38
EUS	Ardanza VI	PNV	22	52,3	PSOE	12	28,7	EA	8	19							3	56,0	51-60	1994	1998	42
EUS	Ardanza VII	PNV	22	73,3	EA	8	26,7										2	40,0	31-40	1998	1998	30
EUS	Ibarretxe I	PNV	21	77,8	EA	6	21,2										2	49,3	41-50	1999	2001	27
EUS	Ibarretxe II	PNV	25	75,7	EA	8	24,3										2	44,0	41-50	2001	2001	33
EUS	Ibarretxe III	PNV	25	69,4	EA	8	22,2	IU	3	8,4							3	48,0	41-50	2001	2005	36
EUS	Ibarretxe IV	PNV	22	68,7	EA	7	21,9	IU	3	9,4							3	42,7	41-50	2005	2009	32
EUS	López	PSOE	25	100													1	33,3	31-40	2009	2012	25
EUS	Urkullu I	PNV	27	100													1	36,0	31-40	2012	2016	27
EUS	Urkullu II	PNV	28	75,7	PSOE	9	24,3										2	49,3	41-50	2016	2020	37
EUS	Urkullu III	PNV	31	75,6	PSOE	10	24,4										2	54,7	51-60	2020		41
MUR	Hdez. Ros	PSOE	26	100													1	61,9	61-70	1983	1984	26
MUR	Collado I	PSOE	26	100													1	61,9	61-70	1984	1987	26
MUR	Collado II	PSOE	25	100													1	55,5	51-60	1987	1991	25
MUR	Collado III	PSOE	24	100													1	53,3	51-60	1991	1993	24
MUR	Mnez. García	PSOE	24	100													1	53,3	51-60	1993	1995	24
MUR	Valcárcel I	PP	26	100													1	57,7	51-60	1995	1999	26
MUR	Valcárcel II	PP	26	100													1	57,7	51-60	1999	2003	26
MUR	Valcárcel III	PP	28	100													1	62,2	61-70	2003	2007	28
MUR	Valcárcel IV	PP	29	100													1	64,4	61-70	2007	2011	29
MUR	Valcárcel V	PP	33	100													1	73,3	71-80	2011	2015	33
MUR	Sánchez López	PP	22	100													1	48,9	41-50	2015	2019	22
MUR	López Miras	PP	16	72,7	C'S	6	27,3										2	48,9	41-50	2019	2021	22
MUR	López Miras	PP	16	84,2	ExC's	3	15,8										2	42,2	41-50	2021		19
NAV	Urralburu I	PSOE	20	100													1	34,5	31-40	1983	1987	20
NAV	Urralburu II	PSOE	15	100													1	30,0	21-30	1987	1991	15
NAV	Cruz	UPN	20	100													1	40,8	41-50	1991	1995	20
NAV	Otano	PSOE	11	47,8	CDN	10	43,5	EA	2	8,7							3	46,9	41-50	1995	1996	23
NAV	Sanz Sesma I	UPN	17	100													1	34,0	31-40	1996	1999	17
NAV	Sanz Sesma II	UPN	22	100													1	44,0	41-50	1999	2003	22
NAV	Sanz Sesma III	UPN	23	85,2	CDN	4	14,8										2	54,0	51-60	2003	2007	27
NAV	Sanz Sesma IV	UPN	22	91,6	CDN	2	8,4										2	48,0	41-50	2007	2009	24
NAV	Sanz Sesma V	UPN	22	100													1	44,0	41-50	2009	2011	22
NAV	Barcina I	UPN	19	67,8	PSOE	9	32,2										2	56,0	51-60	2011	2012	28
NAV	Barcina II	UPN	19	100													1	38,0	31-40	2012	2015	19
NAV	Barkos	Gbai	9	47,4	EBILDU	8	42,1	I-E	2	10,5							3	38,0	31-40	2015	2019	19
NAV	Chivite	PSOE	11	50	Gbai	9	40,9	P'S	2	9,1							3	44,0	41-50	2019		22
RIO	De Miguel	PSOE	18	100													1	51,5	51-60	1983	1987	18
RIO	Espert	PP	13	100													1	39,4	31-40	1987	1990	13
RIO	Pérez Sáenz I	PSOE	14	82,3	PRP	3	17,7										2	51,5	51-60	1990	1991	17
RIO	Pérez Sáenz II	PSOE	16	88,9	PRP	2	11,1										2	54,5	51-60	1991	1995	18
RIO	Sanz Alonso I	PP	17	100													1	51,5	51-60	1995	1999	17
RIO	Sanz Alonso II	PP	18	100													1	54,5	51-60	1999	2003	18

RIO	Sanz Alonso III	PP	17	100												1	51,5	51-60	2003	2007	17
RIO	Sanz Alonso IV	PP	17	100												1	51,5	51-60	2007	2011	17
RIO	Sanz Alonso V	PP	20	100												1	60,6	61-70	2011	2015	20
RIO	Ceniceros	PP	15	100												1	45,4	41-50	2015	2019	15
RIO	Andreu Rguez.	PSOE	15	93,7	P'S	1	6,3									2	48,5	41-50	2019		16
CAN	Saavedra I	PSOE	27	100												1	51,9	51-60	1983	1987	27
CAN	Fdez. Martín	CDS	13	43,3	AIC	11	36,7	PP	6	20						3	47,6	41-50	1987	1988	30
CAN	Olarte	CDS	12	52,2	AIC	11	47,8									2	32,9	31-40	1988	1991	23
CAN	Saavedra II	PSOE	23	56,1	AIC	16	43,9									2	65,0	61-70	1991	1993	39
CAN	Hermoso I	AIC	16	59,3	CC-I	7	25,9	ICAN	4	14,8						3	45,0	41-50	1993	1995	27
CAN	Hermoso II	CC	23	100												1	38,3	31-40	1995	1996	23
CAN	Hermoso III	CC	22	55	PP	18	45									2	66,6	61-70	1996	1999	40
CAN	Román Rguez. I	CC	24	61,5	PP	15	38,5									2	65,0	61-70	1999	2001	39
CAN	Román Rguez. II	CC	24	61,5	PP	15	38,5									2	65,0	61-70	2001	2003	39
CAN	Martín Menis I	CC	23	27,5	PP	17	42,5									2	65,0	61-70	2003	2005	40
CAN	Martín Menis II	CC	22	100												1	36,7	31-40	2005	2007	22
CAN	Rivero I	CC	17	53,1	PP	15	46,9									2	53,3	51-60	2007	2010	32
CAN	Rivero II	CC	17	100												1	28,3	21-30	2010	2011	17
CAN	Rivero III	CC	21	58,3	PSOE	15	41,7									2	60,0	51-60	2011	2015	36
CAN	Clavijo	CC	18	54,5	PSOE	15	45,5									2	55,0	51-60	2015	2019	33
CAN	Torres Pérez	PSOE	25	67,6	NC	5	13,5	P'S	4	10,8	ASG	3	8,1			4	52,8	51-60	2019		37

16.2 Base de dades de l'Observatori de Govern de Coalició amb la variació electoral de cada legislatura (modificada).

CCAA	Govern	p1	p2	ep1	ep2	p3	ep3	p4	ep4	NPG	Força	esc	Total	Dif p1	Dif p2	Dif p3	Dif p4
CAT	Pujol I	CDC	35	UDC	8					2	31,8	43	-	-	-	x	x
CAT	Pujol II	CDC	56	UDC	16	ERC	5			3	57,1	77	+34	+21	+8	+5	x
CAT	Pujol III	CDC	56	UDC	16					2	53,3	72	-5	=	=	Ex	x
CAT	Pujol IV	CDC	54	UDC	15					2	51,1	69	-3	-2	-1	x	x
CAT	Pujol V	CDC	54	UDC	16					2	51,8	70	+1	=	+1	x	x
CAT	Pujol VI	CDC	46	UDC	14					2	44,4	60	-10	-8	-2	x	x
CAT	Pujol VII	CDC	42	UDC	14					2	41,5	56	-4	-4	=	x	x
CAT	Maragall I	PSC	42	ERC	23	ICV	9			3	54,8	74	-	-	-	-	x
CAT	Maragall II	PSC	42	ICV	9					2	36,3	51	-23	=	=	Ex	x
CAT	Montilla	PSC	37	ERC	21	ICV	12			3	51,8	70	+17	-5	+21	+3	x
CAT	Mas I	CDC	48	UDC	14					2	45,9	62	-	-	-	x	x
CAT	Mas II	CDC	37	UDC	13					2	37,0	50	-10	-9	-1	x	x
CAT	Mas III	CDC	36							1	26,7	36	-	-1	Ex	x	x
CAT	Puigdemont	CDC	38	ERC	24					2	45,9	62	-	+2	24	x	x
CAT	Torra	JxC	34	ERC	32					2	48,9	66	+4	-4	+8	x	x
AND	Escuredo	PSOE	66							1	60,5	66	-	-	x	x	x
AND	guez Borbolla	PSOE	66							1	60,5	66	=	=	x	x	x
AND	guez Borbolla	PSOE	60							1	55,0	60	-6	-6	x	x	x
AND	Chaves I	PSOE	62							1	56,8	62	+2	+2	x	x	x
AND	Chaves II	PSOE	45							1	41,2	45	-17	-17	x	x	x
AND	Chaves III	PSOE	52	PA	4					2	51,3	56	+11	+7	+4	x	x
AND	Chaves IV	PSOE	52	PA	5					2	51,4	57	+1	=	+1	x	x
AND	Chaves V	PSOE	61							1	50,3	61	+4	+4	x	x	x
AND	Chaves VI	PSOE	56							1	51,4	56	-5	-5	x	x	x
AND	Griñán I	PSOE	56							1	51,4	56	=	=	x	x	x
AND	Griñán II	PSOE	47	I/LV/C	12					2	54,1	59	+3	-9	+12	x	x
AND	Díaz I	PSOE	47	I/LV/C	12					2	54,1	59	=	=	=	x	x
AND	Díaz II	PSOE	47							1	43,1	47	-12	=	Ex	x	x
AND	Moreno	PP	26	C'S	21					2	43,1	47	-	-	-	x	x
ARA	Marraco	PSOE	33							1	50,0	33	-	-	x	x	x
ARA	ómez Roces	PAR	19							1	28,3	19	-	-	x	x	x
ARA	ómez Roces	PAR	19	PP	12					2	46,2	31	+12	=	+12	x	x
ARA	Eiroa	PAR	17	PP	17					2	50,7	34	+2	-3	+5	x	x
ARA	Marco Berge	PSOE	30							1	44,7	30	-	-	x	x	x
ARA	Lanzuela	PAR	27	PP	14					2	61,2	41	-	-	-	x	x
ARA	Iglesias I	PSOE	23	PAR	10					2	49,2	33	-	-	-	x	x
ARA	Iglesias II	PSOE	27	PAR	8					2	52,2	35	+2	+4	-2	x	x
ARA	Iglesias III	PSOE	30	PAR	9					2	58,2	39	+4	+3	+1	x	x
ARA	Rudi I	PP	30							1	44,8	30	-	-	x	x	x
ARA	Rudi II	PP	30	PAR	7					2	55,2	37	+7	=	+7	x	x
ARA	Lambán I	PSOE	18	CHA	2					2	29,8	20	-	-	-	x	x
ARA	Lambán II	PSOE	24	PAR	3	CHA	3	POD	5	4	52,2	35	+15	+6	+1	+3	+5

AST	Silva I	PSOE	26							1	57,7	26	-	-	x	x	x
AST	Silva II	PSOE	20							1	44,4	20	-6	-6	x	x	x
AST	Rguez Vigil	PSOE	21							1	46,6	21	+1	1	x	x	x
AST	Trevín	PSOE	21							1	46,6	21	=	=	x	x	x
AST	Marqués	PP	21							1	46,6	21	-	-	x	x	x
AST	Ivarez Areces	PSOE	24							1	53,3	24	-	-	x	x	x
AST	Ivarez Areces	PSOE	22	IU	4					2	57,8	26	+2	-2	+4	x	x
AST	Ivarez Areces	PSOE	21							1	46,6	21	-5	-1	Ex	x	x
AST	Ivarez Areces	PSOE	21	IU	4					2	55,5	25	+4	=	+4	x	x
AST	Ivarez Casco	FAC	16							1	35,5	16	-	-	x	x	x
AST	Fernández I	PSOE	17							1	37,8	17	-	-	x	x	x
AST	Fernández II	PSOE	14							1	31,1	14	-3	-3	x	x	x
AST	Barbón	PSOE	20							1	44,4	20	+6	+6	x	x	x
CNB	Rguez Mnez.	PP	18							1	51,4	18	-	-	x	x	x
CNB	Ivaz Entresoto	PP	18							1	51,4	18	=	=	x	x	x
CNB	Hormaechea	PP	18							1	46,1	18	=	=	x	x	x
CNB	Hormaechea I	UPCA	8							1	20,5	8	-	-	x	x	x
CNB	Blanco García	PSOE	12	PP	7	PRC	3	CDS	2	4	61,5	24	-	-	-	-	-
CNB	Hormaechea I	UPCA	15	PP	6					2	53,8	21	-	-	-	x	x
CNB	Hormaechea I	PP	21							1	53,8	21	-	-	x	x	x
CNB	Hormaechea I	UPCA	8							1	20,5	8	-	-	x	x	x
CNB	Mnez. Sieso I	PP	13	PRC	7					2	55,5	20	-	-		x	x
CNB	Mnez. Sieso I	PP	19	PRC	6					2	65,8	25	+5	+6	-1	x	x
CNB	Revilla I	PRC	8	PSOE	13					2	53,8	21	-	-	-	x	x
CNB	Revilla II	PRC	12	PSOE	10					2	53,8	22	+1	+4	-3	x	x
CNB	Diego Palacios	PP	20							1	51,3	20	-	-	x	x	x
CNB	Revilla III	PRC	12	PSOE	5					2	48,5	17	-	-	-	x	x
CNB	Revilla IV	PRC	14	PSOE	7					2	60,0	21	+4	+2	+2	x	x
MAD	Leguina I	PSOE	51							1	54,2	51	-	-	x	x	x
MAD	Leguina II	PSOE	40							1	49,4	40	-11	-11	x	x	x
MAD	Leguina III	PSOE	41							1	45,0	41	+1	+1	x	x	x
MAD	Iuiz Gallardón	PP	54							1	52,4	54	-	-	x	x	x
MAD	Iuiz Gallardón	PP	55							1	53,9	55	+1	+1	x	x	x
MAD	Aguirre I	PP	57							1	51,3	57	+2	+2	x	x	x
MAD	Aguirre II	PP	67							1	55,8	67	+10	+10	x	x	x
MAD	Aguirre III	PP	72							1	55,8	72	+5	+5	x	x	x
MAD	González	PP	72							1	55,8	72	=	=	x	x	x
MAD	Cifuentes	PP	48							1	37,2	48	-24	-24	x	x	x
MAD	Garrido	PP	48							1	37,2	48	=	=	x	x	x
MAD	Díaz Ayuso	PP	30	C'S	26					2	42,4	56	+8	-18	+26	x	x
VAL	Lerma I	PSOE	51							1	75,0	51	-	-	x	x	x
VAL	Lerma II	PSOE	42							1	47,2	42	-9	-9	x	x	x
VAL	Lerma III	PSOE	45							1	50,5	45	+3	+3	x	x	x
VAL	Zaplana I	PP	42	UV	4					2	51,7	46	-	-	-	x	x
VAL	Zaplana II	PP	49							1	55,0	49	+3	+3	x	x	x
VAL	Olivas	PP	49							1	55,0	49	=	=	x	x	x
VAL	Camps I	PP	48							1	53,9	48	-1	-1	x	x	x
VAL	Camps II	PP	54							1	54,5	54	+6	+6	x	x	x
VAL	Camps III	PP	55							1	55,5	55	+1	+1	x	x	x
VAL	Fabra	PP	55							1	55,5	55	=	=	x	x	x
VAL	Puig I	PSOE	23	COMF	19					2	47,4	42	-	-	-	x	x
VAL	Puig II	PSOE	27	COMF	17	P'S	8			3	52,5	52	+10	+5	-3	+8	x
CLM	Bono I	PSOE	23							1	52,2	23	-	-	x	x	x
CLM	Bono II	PSOE	25							1	53,2	25	+2	+2	x	x	x
CLM	Bono III	PSOE	27							1	57,4	27	+2	+2	x	x	x
CLM	Bono IV	PSOE	24							1	51,1	24	-3	-3	x	x	x
CLM	Bono V	PSOE	26							1	55,3	26	+2	+2	x	x	x
CLM	Bono VI	PSOE	29							1	61,7	29	+3	+3	x	x	x
CLM	Barreda I	PSOE	29							1	61,7	29	-3	-3	x	x	x
CLM	Barreda II	PSOE	26							1	55,3	26	-3	-3	x	x	x
CLM	Cospedal	PP	25							1	51,0	25	-	-	x	x	x
CLM	García-Page I	PSOE	15							1	45,4	15	-	-	x	x	x
CLM	García-Page II	PSOE	15	POD	2					2	57,6	17	+2	=	+2	x	x
CLM	García-Page II	PSOE	19							1	51,5	19	+2	+2	x	x	x

CLE	Madrid	PSOE	42							1	50,0	42	-	-	x	x	x
CLE	Nalda	PSOE	42							1	50,0	42	=	=	x	x	x
CLE	Aznar	PP	32							1	38,1	32	-	-	x	x	x
CLE	Posada	PP	33	CDS	19					2	61,9	52	+20	+1	+19	x	x
CLE	Lucas I	PP	43							1	51,2	43	-9	+10	Ex	x	x
CLE	Lucas II	PP	50							1	59,5	50	+7	7	x	x	x
CLE	Lucas III	PP	48							1	57,1	48	-2	-2	x	x	x
CLE	Herrera I	PP	48							1	57,1	48	=	=	x	x	x
CLE	Herrera II	PP	48							1	58,5	48	=	=	x	x	x
CLE	Herrera III	PP	48							1	57,8	48	=	=	x	x	x
CLE	Herrera IV	PP	53							1	63,1	53	+5	+5	x	x	x
CLE	Herrera V	PP	42							1	50,6	42	-11	-11	x	x	x
CLE	dez. Mañueco	PP	29	C'S	12					2	50,6	41	-1	-13	+12	x	x
EXT	Ibarra I	PSOE	35							1	53,8	35	-	-	x	x	x
EXT	Ibarra II	PSOE	34							1	52,3	34	-1	-1	x	x	x
EXT	Ibarra III	PSOE	39							1	60,0	39	+5	+5	x	x	x
EXT	Ibarra IV	PSOE	31							1	47,7	31	-8	-8	x	x	x
EXT	Ibarra V	PSOE	34							1	52,3	34	+3	+3	x	x	x
EXT	Ibarra VI	PSOE	36							1	55,4	36	+2	+2	x	x	x
EXT	Fdez. Vara I	PSOE	38							1	58,5	38	+2	+2	x	x	x
EXT	Monago	PP	32							1	49,2	32	-	-	x	x	x
EXT	Fdez. Vara II	PSOE	30							1	46,1	30	-	-	x	x	x
EXT	Fdez. Vara III	PSOE	34							1	52,3	34	+4	+4	x	x	x
GAL	Fdez. Albor I	PP	26							1	36,3	26	-	-	x	x	x
GAL	Fdez. Albor II	PP	26	GPI	12					2	53,5	38	+12	=	+12	x	x
GAL	Fdez. Albor II	PP	26	GPI	9					2	49,3	35	-3	=	-3	x	x
GAL	Fdez. Albor IV	PP	34							1	47,9	34	-1	+8	Ex	x	x
GAL	Glez. Laxe	PSOE	22	CG	11	PNG	1			3	47,9	34	-	-	-	-	x
GAL	Fraga I	PP	34	CdG	4					2	50,6	38	-	-	-	x	x
GAL	Fraga II	PP	38							1	50,6	38	=	+4	Ex	x	x
GAL	Fraga III	PP	43							1	57,3	43	+5	+5	x	x	x
GAL	Fraga IV	PP	42							1	56,0	42	-1	-1	x	x	x
GAL	Fraga V	PP	41							1	54,6	41	-1	-1	x	x	x
GAL	Pérez Touriñán	PSOE	25	BNG	13					2	50,7	38	-	-	-	x	x
GAL	Feijoo I	PP	38							1	50,7	38	-	-	x	x	x
GAL	Feijoo II	PP	41							1	54,7	41	+3	+3	x	x	x
GAL	Feijoo III	PP	41							1	54,7	41	=	=	x	x	x
GAL	Feijoo IV	PP	42							1	56,0	42	+1	+1	x	x	x
BAL	Cañellas I	PP	21							1	38,8	21	-	-	x	x	x
BAL	Cañellas II	PP	25	UM	4					2	49,1	29	+8	+4	+4	x	x
BAL	Cañellas III	PP	28	UM	3					2	52,5	31	+2	+3	-1	x	x
BAL	Cañellas IV	PP	28							1	47,4	28	-3	-3	x	x	x
BAL	Soler Cladera	PP	31							1	52,5	31	+3	+3	x	x	x
BAL	Matas I	PP	30							1	50,8	30	-1	-1	x	x	x
BAL	Antich I	PSOE	13	PSM	5	IU	3	EV	0	4	35,6	21	-	-	-	-	-
BAL	Matas II	PP	30							1	50,8	30	-	-	x	x	x
BAL	Antich II	PSOE	19	PSM	3	UM	3	Var.	5	4	50,8	30	-	-	-	-	-
BAL	Antich III	PSOE	19	PSM	3	Var.	5			3	45,8	27	-3	=	=	+2	Ex
BAL	Antich IV	PSOE	19	PSM	3	Var.	5			3	45,8	27	=	=	=	=	x
BAL	Bauzá	PP	35							1	59,3	35	-	-	x	x	x
BAL	Armengol I	PSOE	14							1	23,7	14	-	-	x	x	x
BAL	Armengol II	PSOE	19	P'S	6	MÉS	6			3	52,5	31	+17	+5	+6	+6	x
EUS	Baraicoetxea	PNV	25							1	41,6	25	-	25	x	x	x
EUS	Baraicoetxea	PNV	32							1	42,6	32	+7	+7	x	x	x
EUS	Ardanza I	PNV	32							1	42,6	32	=	=	x	x	x
EUS	Ardanza II	PNV	17	PSOE	19					2	48,0	36	+4	-15	+19	x	x
EUS	Ardanza III	PNV	22	EA	9	EE	6			3	49,3	37	+1	+5	-10	+6	x
EUS	Ardanza IV	PNV	22	PSOE	16	EE	1			3	52,0	39	+2	=	+7	-5	x
EUS	Ardanza V	PNV	22	PSOE	16					2	50,6	38	-1	=	=	Ex	x
EUS	Ardanza VI	PNV	22	PSOE	12	EA	8			3	56,0	42	+4	=	-4	+8	x
EUS	Ardanza VII	PNV	22	EA	8					2	40,0	30	-12	=	-4	Ex	x
EUS	Ibarretxe I	PNV	21	EA	6					2	49,3	27	-3	-1	-2	x	x
EUS	Ibarretxe II	PNV	25	EA	8					2	44,0	33	+6	+4	+2	x	x

EUS	Ibarretxe III	PNV	25	EA	8	IU	3			3	48,0	36	+3	=	=	3	x
EUS	Ibarretxe IV	PNV	22	EA	7	IU	3			3	42,7	32	-4	-3	-1	=	x
EUS	López	PSOE	25							1	33,3	25	-	-	x	x	x
EUS	Urkullu I	PNV	27							1	36,0	27	-	-	x	x	x
EUS	Urkullu II	PNV	28	PSOE	9					2	49,3	37	+10	+1	+9	x	x
EUS	Urkullu III	PNV	31	PSOE	10					2	54,7	41	+4	+3	+1	x	x
MUR	Hdez. Ros	PSOE	26							1	61,9	26	-	-	x	x	x
MUR	Collado I	PSOE	26							1	61,9	26	=	=	x	x	x
MUR	Collado II	PSOE	25							1	55,5	25	-1	-1	x	x	x
MUR	Collado III	PSOE	24							1	53,3	24	-1	-1	x	x	x
MUR	Mnez. García	PSOE	24							1	53,3	24	=	=	x	x	x
MUR	Valcárcel I	PP	26							1	57,7	26	-	-	x	x	x
MUR	Valcárcel II	PP	26							1	57,7	26	=	=	x	x	x
MUR	Valcárcel III	PP	28							1	62,2	28	+2	+2	x	x	x
MUR	Valcárcel IV	PP	29							1	64,4	29	+1	+1	x	x	x
MUR	Valcárcel V	PP	33							1	73,3	33	+4	+4	x	x	x
MUR	Sanchez López	PP	22							1	48,9	22	-11	-11	x	x	x
MUR	López Miras	PP	16	C'S	6					2	48,9	22	=	-6	+6	x	x
NAV	Urralburu I	PSOE	20							1	34,5	20	-	-	x	x	x
NAV	Urralburu II	PSOE	15							1	30,0	15	-5	-5	x	x	x
NAV	Cruz	UPN	20							1	40,8	20	-	-	x	x	x
NAV	Otano	PSOE	11	CDN	10	EA	2			3	46,9	23	-	-	-	-	x
NAV	Sanz Sesma I	UPN	17							1	34,0	17	-	-	x	x	x
NAV	Sanz Sesma II	UPN	22							1	44,0	22	+5	+5	x	x	x
NAV	Sanz Sesma III	UPN	23	CDN	4					2	54,0	27	+5	+1	+4	x	x
NAV	Sanz Sesma IV	UPN	22	CDN	2					2	48,0	24	-3	-1	-2	x	x
NAV	Sanz Sesma V	UPN	22							1	44,0	22	-2	-2	Ex	x	x
NAV	Barcina I	UPN	19	PSOE	9					2	56,0	28	+6	-3	+9	x	x
NAV	Barcina II	UPN	19							1	38,0	19	-9	=	Ex	x	x
NAV	Barkos	Gbai	9	HBILD	8	I-E	2			3	38,0	19	-	-	-	-	x
NAV	Chivite	PSOE	11	Gbai	9	P'S	2			3	44,0	22	-	-	-	-	x
RIO	De Miguel	PSOE	18							1	51,5	18	-	-	x	x	x
RIO	Espert	PP	13							1	39,4	13	-	-	x	x	x
RIO	Pérez Sáenz I	PSOE	14	PRP	3					2	51,5	17	-	-	-	x	x
RIO	Pérez Sáenz II	PSOE	16	PRP	2					2	54,5	18	+1	+2	-1	x	x
RIO	Sanz Alonso I	PP	17							1	51,5	17	-	-	x	x	x
RIO	Sanz Alonso II	PP	18							1	54,5	18	+1	+1	x	x	x
RIO	Sanz Alonso III	PP	17							1	51,5	17	-1	-1	x	x	x
RIO	Sanz Alonso IV	PP	17							1	51,5	17	=	=	x	x	x
RIO	Sanz Alonso V	PP	20							1	60,6	20	+3	+3	x	x	x
RIO	Ceniceros	PP	15							1	45,4	15	-5	-5	x	x	x
RIO	Andreu Rguez	PSOE	15	P'S	1					2	48,5	16	-	-	-	x	x
CAN	Saavedra I	PSOE	27							1	51,9	27	-	-	x	x	x
CAN	Fdez. Martín	CDS	13	AIC	11	PP	6			3	47,6	30	-	-	-	-	x
CAN	Olarte	CDS	12	AIC	11					2	32,9	23	-7	-1	=	Ex	x
CAN	Saavedra II	PSOE	23	AIC	16					2	65,0	39	-	-	-	x	x
CAN	Hermoso I	AIC	16	CC-I	7	ICAN	4			3	45,0	27	-	-	-	-	x
CAN	Hermoso II	CC	23							1	38,3	23	-	-	x	x	x
CAN	Hermoso III	CC	22	PP	18					2	66,6	40	+17	-1	+18	x	x
CAN	Domán Rguez.	CC	24	PP	15					2	65,0	39	-1	+2	-3	x	x
CAN	Domán Rguez.	CC	24	PP	15					2	65,0	39	=	=	=	x	x
CAN	Martín Menis	CC	23	PP	17					2	65,0	40	+1	-1	+2	x	x
CAN	Martín Menis	CC	22							1	36,7	22	-18	-1	Ex	x	x
CAN	Rivero I	CC	17	PP	15					2	53,3	32	+10	-5	+15	x	x
CAN	Rivero II	CC	17							1	28,3	17	-15	=	Ex	x	x
CAN	Rivero III	CC	21	PSOE	15					2	60,0	36	+19	+4	+15	x	x
CAN	Clavijo	CC	18	PSOE	15					2	55,0	33	-3	-3	=	x	x
CAN	Torres Pérez	PSOE	25	NC	5	P'S	4	ASG	3	4	52,8	37	-	-	-	-	x